

papers published (2017-2018)

K.L.E SOCIETY'S

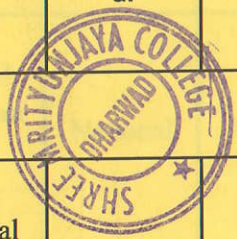

SHRI MRITYUNJAYA COLLEGE OF ARTS AND COMMERCE, DHARWAD.

CRITERIA-III

3.3.3 Number of books and chapters in edited volumes/books published and papers published in national/ international conference proceedings per teacher during last five years (10)

Sl. No.	Name of the teacher	Title of the book/chapters published	Title of the paper	Title of the proceedings of the conference	Name of the conference	National / International	Year of publication	ISBN/ISSN number of the proceeding	Attaining Institute at the time of publication	Name of the publisher
2017-2018										
1	Prof. V V Patil & Dr (Smt) Shilpa Danappanavr		Banking Sector Reforms in India: A Bird View	Sukruti	Theoretical and Modern trends in Research	National	Jan,2018	ISBN NO: 978-93-84534-96-7	Yes	Siddheshwar Shri Prakashana
2	Dr. Tara B N		Women Administrator in Karnataka History	Sukruti	Theoretical and Modern trends in Research	National	Jan, 2018	ISBN NO: 978-9384534-96-7	Yes	Shri Siddeshwar Publications, Vijayapur

3	Dr. Tara B N		Attimabbeya Jeevana mattu Sadhanegalu	Journal of Literatures in English , Special Issue	Theoretical and Modern trends in Research	National	Jan, 2018	ISSN NO: 0967-8262	Yes	KLE'S Shri Mrityunjaya College, Dharwad
4	Prof G Vishwanath		Karnatakadalli Kallachhu Mudranada Parampare mattu Ethihasa	Journal of Literature in English- Special Issue	Theriotical and Modern Trends in Research	National	Jan, 2018	ISSN NO: 0967-8262	Yes	Dept of Studies and Research in English, Gulbarga University, Gulbarga
5	Prof G Vishwanath		Kannada Kallacchu Pratigalu mattu Bassel Mission	Sukruti	Theriotical and Modern Trends in Research	National	Jan, 2018	ISBN NO: 0967-8262	Yes	Siddeshwar Prakashana, Vijayapura
6	Dr. R G Kadapatti		Customer Relation Management for Retail Growth: A Retail Process Chain Management Approval	Sukruti	Theriotical and Modern Trends in Research	National	Jan, 2018	ISBN NO: 978-9384534-96-7	Yes	Shri Siddeshwar Publications, Vijayapur
7	Smt Sandhya R Kulkarni		Corporate Training vs Classroom Teaching	Sukruti	Theriotical and Modern Trends in Research	National	Jan, 2018	ISBN NO: 978-9384534-96-7	Yes	Shri Siddeshwar Publications, Vijayapur

8	Smt Sandhya R Kulkarni		Remedies for Teaching English For the Second Language Learners	Journal of Literature in English-Special Issues	Theriotical and Modern Trends in Research	National	Jan, 2018	ISSN NO: 0967-8262	Yes	Dept of Studies & Research in English, Gulbarga University, Gulbarga
9	Prof. Shilpa Kongi		Internet Protocol Version 6(IPV6)	Sukruti	Theriotical and Modern Trends in Research	National	Jan, 2018	ISBN NO: 978-9384534-96-7	Yes	Shri Siddeshwar Publications, Vijayapur
10	Prof. Shilpa Kongi		Research Challenges in Cloud Computing	Journal of Lectures In English - Special Issues	Theriotical and Modern Trends in Research	National	Jan, 2018	ISSN NO: 0967-8262	Yes	Dept of Studies & Research in English, Gulbarga University, Gulbarga
11	Prof. S L Hadimani		Dalita Chaluvali mattu Mahile	Sukruti	Theriotical and Modern Trends in Research	National	Jan, 2018	ISBN NO: 978-9384534-96-7	Yes	Shri Siddeshwar Publications, Vijayapur

12	Prof. S L Hadimani		Mahila Sabalikiranamattu Samvidhanika Avashyakategalu	Journal of Literature in English-Special Issue	Theriotical and Modern Trends in Research	National	Jan, 2018	ISBN NO: 0967-8262	Yes	Dept of Studies and Research in English, Gulbarga University, Gulbarga
13	Prof A M Jakkannavar		Bendre avara Bhava geetegala preranegalu	Sukruti	Theriotical and Modern Trends in Research	National	Jan,2018	ISBN NO: 978-9384534-96-7	Yes	Shri Siddeshwar Publications, Vijayapur
14	Prof A M Jakkannavar		Preeti Prema mattu Bendre Kavya	Journal of Literature in English-Special Issue	Theriotical and Modern Trends in Research	National	Jan,2018	ISBN NO: 0967-8262	Yes	Dept of Studies and Research in English, Gulbarga University, Gulbarga
15	Miss Shivleela Betageri		Software Development Process & Methodologies	Journal of literature in English	Theorrtical & Modern Trends in Research	National	Jan,2018	ISSN NO: 0967-8262	Yes	Dept of Studies & Research in English. Gulbarga

16	Dr (Smt) Shilpa Danappanavr		Performance of SHGS Through bank linkage programme	Journal of Literatures in English , Special Issue	Theoretical and Modern trends in Research	National	Jan,2018	ISSN NO: 0967-8262	Yes	KLE'S Shri Mrityunjaya College, Dharwad
17	Dr. (smt) N C Patil		Impact of demonetisation on Financial & other Sectors	Impact of demonetisation and Goods and Service Tax on Indian & Global Economy	Impact of demonetisation and Goods and Service Tax on Indian & Global Economy	National	Jan,2018	ISBN NO: 978-93-5300-515-3	Yes	Akkihal Foundations, Smt and Shri G S Akkihal College of Commerce and Post Graduate Institute of Commerce, Dharwad-580001

dp
IQAC
 Co-Ordinator
 S.M.College, Dharwad-8

N. Patil
Principal
 Shree Mrityunjaya College of
 Arts & Commerce, Dharwad-8

ಕೆ.ಎಲ್.ಇ. ಸಂಸ್ಥೆಯ

ಶ್ರೀ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಕಲಾ ಹಾಗೂ
ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಸಮಷ್ಟಿ ಫೌಂಡೇಶನ್, ಧಾರವಾಡ

ಸುರೈತಿ

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ವಿಜಯಪುರ

IQAC
Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad-8

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

58. **Analysis of Current Trends and Challenges in Educational Research**
 • Mr. Barakatali. K. Halakeri
59. **A Study of Accounting Information System on Indian Industries** 236
 • Prof. Smt. Paramela Shankar Jogadande
60. **Customer Relation Management for Retail Growth:
 A Retail Process Chain Management Approach** 240
 • Smt. Anita. G. Kadapatti* and Dr. R. G. Kadapatti**
61. **Internet Protocol Version 6 (IPV6)** 244
 • Shilpa A. Kongi
62. **Quality Education is the Need of the Hour** 248
 • Dr. K. F. Pawar
63. **Corporate Training Vs. Classroom Teaching** 252
 • Smt. Sandhya R Kulkarni
64. **Increasing the Speed of Distributed and Parallel Applications
 on Clusters and Multiclusters** 255
 • Smt. Bharati. B. Mantur
65. **Banking Sector Reforms in India: A Bird View** 260
 • Smt. Shilpa Danappanavar, Prof. V.V. Patil
66. **Savings And Investment Perception Of Women Empowerment** 265
 • DR. S.O Halasagi, MRS. R.S. Kalaburgi
67. **Banking Sector Reforms: A Journey, Not a Destination** 269
 • Arati. N. Rawal
68. **Approaches and Criteria of Good Research in Literature** 273
 • Prof A. K. Jamadar

Ty
 Dr
 Ma
 Dh

(Handwritten signature)

Co-ordinator
 S.M. College, Barwad-B-1, Maharashtra
 Andhra Pradesh

BANKING SECTOR REFORMS IN INDIA: A BIRD VIEW

Smt. Shilpa Danappanavar

Prof. V.V. Patil

I. Introduction:

An efficient banking structure can promote greater amount of investment which can help to achieve a faster growth rate of economy. World wide experience confirms that countries with well developed and market oriented banking system grows faster and more consistently than those with weaker and strictly regulated systems.

Banking system in many of underdeveloped countries are strictly regulated. They have been plagued by poor performance, low profitability and in many cases even insolvency. Such problems have necessitated moves towards the development of more efficient and well functioning banking system. The Indian banking system has been no exception in these aspects.

II. Need of Reforms in Banking Sector:

In India most of commercial banks have been nationalized in 1969. These banks have acquired a place of prominence in banking structure over the years. These banks have made a significant progress in expanding geographical coverage by opening a large no of branches especially in rural, semi urban areas, mobilizing savings, and providing funds for investments with special emphasis on the priority sectors of the economy. Such progress has been achieved within a highly regulated environment. The interest rates credit allocation and being controlled by the country central bank and Reserve Bank of India. However the economic and qualitative performance of public sector banks left much to be desired. By 1991 a number of these plugged with poor profitability. Most of them were undercapitalized with a high proportion of non-performing assets. The quality of customer service was unsatisfactory. The public sector bank significantly lagged behind international standards in terms of introducing computer technology. The poor financial conditions of banks make it necessary to provide large subsidies using the tax payer's money and raised interest rates on commercial loans to cover a part of these costs. These have corresponding adverse affect on the investment climate of the country. These all conditons of Indian Banking System necessitated the program to reform of banking system.

III. Objectives:

1. To understand the Narsimhan Committee Recommendations of Banking Sector Reforms.
2. To see the Government measures towards the Banking Sector Reforms.

IV. Committees are Reforms in the Banking Sector:

It was in response to the growing inefficiencies of the banking system that the government of India set up two committees.

1. Narsimhan Committee on Financial system in 1991.
2. Narsimhan Committee on Banking Sector Reforms in 1998.

The chairman of both committees was the same person Mr. Narsimha, Deputy Chairman, RBI. The main recommendations of these committees may be as follows:

IQAC
Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad-8

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

- Transferring of direct lending function of IDBI to a separate institution while retaining to IDBI apex refinancing role.
  - The Reserve bank should be set up a new agency to supervise financial institution such as merchant banks, mutual funds, leasing companies, venture capital companies and factor companies.
  - Capital Market is liberalized.
  - An appropriate legal structure is organized to operate mutual funds on the basis of experience on the basis of other countries.
- In short the recommendations by Narsimhan Committee would have for reaching implications on the working of banking and finance system in the years to come.

2. Second Phase of Reforms of Banking Sector / by Narsimhan Committee Report - 1998.

To make banking sector stronger the government appointed committee on banking sector under the chairman ship of Narsimhan. It submitted report in April 1998. The committee placed greater importance on structural measure and improvement in standards of disclosure and levels of transparency. Following are the recommendations by Narsimhan Committee.

- Strengthening the Banking System:** the following measures to be taken to strengthen the banking system:
  - Capital Adequacy Requirements should be take in to consideration market risk in addition to credit risk.
    - Minimum Capital to Risk asset Ratio (CRAR) be increased from the existing 8% to 10%. There should be penal provisions for bank that do not maintain CRAR.
    - Public Sector Bank in position to access the capital market at home or abroad be encouraged.
- Asset Quality:** The following recommendations have been made to improve the asset quality.
  - The ratio of non- performing assets to total assets should be reduced.
  - For evaluating the quality of the assets port folio advanced covered by the government guarantee s which have turned sticky be treated as non-performing assets; For banks with a high NPA port folio, All loan assets in the doubt full and loss categories should be identified and their value determined. The assets could be transferred to an Asset Reconstruction company, which would issue NPA scrap bounds. And the interest subsidy element in credit for the private sector should be totally eliminated. Interest rates on loans under 2 lakhs should be deregulated.
- System and methods in Banks:** The committee made following recommendations to improve the system and methods in banks:
  - There should be an independent loan review mechanism especially for large borrowed accounts and systems to identify potential NPAs.
  - Banks should have a system of recruiting skilled man power from the open market.
  - Public Sector banks should be given flexibility to determine managerial remuneration levels taking in to account market account trend.

 IQAC
 Co-Ordinator
 S.M.College, Dharwad-8

 Principal

Shree Mrityunjaya College of
 Arts & Commerce, Dharwad-8

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಐಜಯಪುರ

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಸತ್ಯ

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad-8

ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೌಂಟ್ರೋಲ್, ಧರವಾಡ

ಶ್ರೀ ಮೈತ್ಯುಂಜಯ ಸಾಹು
ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಕಾಲೇಜು, ಧರವಾಡ

ಕೆ.ಎಲ್.ಇ. ಸಂಸ್ಥೆಯ

CONTENT

24. ಸಣ್ಣ ಕಥೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆ • ಡಾ. ಶಶಿಕಲಾ ದಂಡಗಿಮಠ	100
25. ಸಮುದಾಯ ಸಂಘಟನೆ, ಬೀದಿನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್.ಜನಾರ್ದನ್(ಜನ್ನಿ) • ಸೋಮಶೇಖರ್ ಪಿ	104
26. ಹಾನಗಲ್ಲ ಕದಂಬ ಪರಿಸರದ ಶಾಸನೋಕ್ತ ಕವಿಗಳು • ಡಾ. ವೀರಪ್ಪ ಪೂಜಾರ	107
27. ಹೆಗ್ಗನೂರಿನ ಕಾಳಮ್ಮ: ಶಕ್ತಿಯಾರಾಧನೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೂಪ • ವಿಜಯಕುಮಾರಿ ಡಿ.ಜಿ.	110
28. ವಿ.ಮುನಿವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ 'ದಲಿತ ಚಳವಳಿ: ಒಂದು ಅವಲೋಕನ' ಕೃತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ • ಶಿವಕುಮಾರ ಕೆ.	114
29. ದ್ಯಾವನೂರು : ಅಕ್ಷರಸ್ಥ ಪಾತ್ರಗಳ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ವಿವೇಚನೆ • ದಿಲೀಪ್ ನಿತಿನ್ ಕುಮಾರ್.ಎಸ್.	118
30. ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಸಂಗತನ • ಡಾ.ಮಹಾಂತೇಶ ಪಾಟೀಲ	122
31. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಆಡಳಿತಗಾರರು • ಡಾ. ತಾರಾ.ಬಿ.ಎನ್.	126
32. ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತೀಯ ಪಲ್ಲಟ • ಡಾ. ಅನಿತಾ ಎಚ್. ದಳಯಾಳ	133
33. ಆಯುರ್ವೇದದ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಪ್ರಯೋಜನ • ಡಾ. ಅರುಣಾ ಕಟ್ಟಿಮನಿ	136
34. ಜಿ.ಎಚ್.ಹನ್ನೆರಡುಮತ ಅವರ ಬಸವ ಪರಿಸರದ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದ ಚಿಂತನೆ • ಡಾ. ರುದ್ರಪ್ಪ ಆರ್. ಹರಕುಣಿ	140
35. ಕೌಟಿಲ್ಯನ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೂಢಚಾರರ ಕರ್ತವ್ಯ • ಡಾ. ಪ್ರೇಮಾ. ನಡಕಟ್ಟಿ	143
36. ಆಧುನಿಕ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಪೈ ಅವರ 'ಸ್ವಪ್ನಸಾರಸ್ವತ' ಕಾದಂಬರಿಯ ವಸ್ತು-ವಿಷಯದ ಹೊಸನೋಟ • ಬಸವರಾಜ ಮ. ಜನಗೌಡ	150
37. ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಮತದಲ್ಲಿ ಚೇಡರದಾಸಿಮಯ್ಯ • ಆಶಿಕಾ.ಹೆಚ್.ಸಿ	155
38. ಡಾ. ಬಿ.ಬಿ. ಬಿರಾದಾರ ಅವರ 'ಹೋಳಿ' ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಆರ್ತನಾದ • ಆರತಿ ತಮದಡಿ	158

IQAC
 Co-Ordinator
 Shree Mritunjaya College of
 S.M.College, Dharwad-8 Arts & Commerce, Dharwad-8

Principal

ಕರ್ನಾಟಕದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಆಡಳಿತಗಾರರು

ಡಾ. ತಾರಾ.ಬಿ.ಎನ್.

ಭಾರತದ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂರಚಿತ ಚರಿತ್ರೆಯ ಸಿಗುವುದು ಅತ್ಯಂತ ದುಸ್ತರವಾಗಿದೆ. ಚರಿತ್ರಕಾರರು ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಅಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದರೂ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮಗೆ ದೊರೆತ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಿಳಾ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮಹಿಳೆಯರು ಈಗ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಅಂತರಿಕ್ಷದವರೆಗೂ ಹಾರಿ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತೋರ್ಪಡಿಸಿದ್ದು ಸಾಧನೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅಂದು ಮಹಿಳಾ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಲಭ್ಯವಾದ ಅಲ್ಪ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ದಾನ ದತ್ತಿ, ದೇವಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ನಾಟ್ಯ ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮೆರೆದದ್ದು ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ ಸಾಧನೆಯೇ ಸರಿ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ದೊರೆತ ಸಣ್ಣ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ರೀತಿ ಅನನ್ಯವಾಗಿದ್ದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ನೃತ್ಯ, ಕಲೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿದ್ದು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಅವರು ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಅಗೋಚರವಾಗಿದ್ದು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರು ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತರಾಗುವಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದರೆಂದರೆ ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ, ಮಹಿಳೆಯರು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ಬರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲದು.

ಮಧ್ಯಯುಗೀನ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯು ವಿವಿಧ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಶಾಸನಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರವಹಿಸಲು ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರಲ್ಲದೇ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರವು ಸರಳವಾಗಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಆಗಿನ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲೂ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿಯರಾಗಿ ದಂಡನಾಯಕಿಯರಾಗಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಶಾಸನಗಳು ಅನೇಕ ರಾಣಿಯರು ವಿವಿಧ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಅರಸರು ತಮ್ಮ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಣಿಯರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಕೇವಲ ಸಾಮಂತರಾಗಿ, ಗಾವುಂಡಿಯರಾಗಿ, ಭತ್ತಗ್ರಾಮಗಳ ಆಡಳಿತಗಾರರಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದ್ದನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಹೇಳಿ. ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯಂತ ರಾಣಿಯರು ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಾಡಿದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಜಾಕಲ ಮಹಾದೇವಿಯ ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಮೈಸೂರು ವಿಶಾಲವಾದ ಬನವಾಸಿ-12000ನ್ನು, ಜಾಕಲಮಹಾದೇವಿ ಕಾರ್ಕಳವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಆಳಿದ್ದರ ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಶಾಸನಗಳು ಮಹಿಳಾ ಆಡಳಿತಗಾರ್ತಿಯರು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅರಸರು ಮಹಿಳಾ ಆಡಳಿತಗಾರ್ತಿಯರ ಮೇಲೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಹೋದ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ದಂಡೆತ್ತಿ ಹೋದ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪುರಾವೆಗಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ, ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಮಧ್ಯಯುಗೀನ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯು ಗೌರವಯುತ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದು ಎಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ಮಹಿಳೆಯರು ಪತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಸನಗಳು ಪುರಾವೆ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜನು ಇಲ್ಲದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ರಾಣಿಯರೇ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಿದ್ದ

- 126 -

IQAC
Co-Ordinator

Principal
Shree Mityunjaya College of
Dharwad-8

**Journal
of
Literatures in English
SPECIAL ISSUE**

EDITOR:

V. R. BADIGER
'Rastriya Gaurav Awardee 2010'

**Department of Studies & Research in English
GULBARGA UNIVERSITY, GULBARGA**

[Handwritten signature]
1046

[Handwritten signature]
Principal
Shree Mrityunjaya College of
Commerce, Dharwad-8

VOL XI

SPECIAL ISSUE 21/1

JAN. 2018

18. ಎನ್.ಕೆ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು 65
• ಡಾ. ಶಿವಲೀಲಾ. ಬ. ಉಳ್ಳಾಗಡಿ
19. ಗಮಕ ಕಲೆಗೆ ಜಿ.ವಿ.ಜಯಾ ರಾಜಶೇಖರ್ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ 68
• ರೇಖಾ ಬಾಳೋಜಿ
20. ಇನಾಂದಾರರ ಶರಚ್ಚಂದ್ರ-ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದ 72
• ಹನುಮಂತ ನಿಂ ತಳ್ಳಳ್ಳಿ
21. ಅಪ್ರಕಟಿತ ಕನ್ನಡದ ಹೈಕು ಸಾಹಿತ್ಯ 75
• ರೇಣುಕಾದೇವಿ.ಜಿ.ಕಮತರ
22. ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೀನುಗಾರರಲ್ಲಾದ ವೃತ್ತಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ 78
(ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಳಲಿ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ)
• ಶ್ರೀ ಸುಭಾಸ್, ಡಿ.
23. ಬಿ. ಟಿ. ಲಲಿತಾನಾಯಕ್ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ತ್ರೀ ಮತ್ತು ಪುರುಷ ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣ 81
• ಟಿ. ಎಸ್. ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ
24. ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ: ಅಂದು ಇಂದು 85
• ಡಾ. ಶಿವಪ್ಪ
25. ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ; ವೈದ್ಯ ಸಂಗಣ್ಣನ ವಚನಗಳು 88
• ಎಸ್. ಎಸ್. ದೊಡಮನಿ
26. ಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿಗಳ ಕೊಡುಗೆ 92
• ಡಾ. ಮೈಲಾರಪ್ಪ.ಎನ್.ಶಿದ್ದಗಿರಿ
27. ಡಾ. ಜಯದೇವಿತಾಯಿ ಲಿಗಾಡೆಯವರ ಸಾಧನೆಯ ಬದುಕು 96
• ಡಾ. ಸುಜಾತ ಎಸ್. ದೇವರಮನಿ
28. ಕನಕದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆ 100
• ಡಾ. ಅರುಣಾ. ಕಟ್ಟಿಮನಿ.
29. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು 102
• ಶಶಾಂಕಾ ಹಾದಿಮನಿ
30. ಜಿ.ಎಚ್. ಹನ್ನೆರಡುಮಠ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ತಾತ್ವಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ 106
• ಡಾ. ರುದ್ರಪ್ಪ ಆಯ್. ಹರಕುಣಿ
31. ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸ- ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ 109
• ನಿತೀಶ್.ಪಿ
32. ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆ 112
• ಡಾ. ತಾರಾ ಬಿ.ಎನ್.
33. ಕೊಲ್ಲಬೇಡಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು : ಉಳಿಸಿ ಜೀವರಾಶಿಯ ಜೀವನಾಡಿಗಳನ್ನು 117
• ಅನಿತ ಟಿ
34. ಜಾಗತೀಕರಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಪಲ್ಲಟ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಸಂಗೋಪನೆ 120
• ಡಾ. ಅನಿತಾ ಎಚ್. ಹಳ್ಳಿಯಾಳ

IQAC
Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆ

ಡಾ. ತಾರಾ ಬಿ.ಎನ್.

ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಕೆ.ಎಲ್.ಇ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಶ್ರೀ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ

ಧಾರವಾಡ.

ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಾದರ್ಶಗಳು ಜ್ಞಾನಶಿಸ್ತು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನುಕರಣೀಯ. ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 4 ಶಾಸನಗಳು ಗದಗ, ಲಕ್ಕುಂಡಿ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಸಿಂದೊಗಿ, ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ ಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ಕುರಿತು ಒಟ್ಟು 100 ಶಾಸನಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. 95 ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ಹೆಸರು ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿದ್ದು ವಿಶೇಷ ವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಆಕೆಯ ಜೀವನ ಸಾಧನೆ ಕುರಿತಾಗಿ ಅನೇಕ ಶಾಸನಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಿಳಾ ಜಾಗೃತಿಯ ಪ್ರತೀಕ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಸಾಕಾರ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಒಬ್ಬಳು. "ದಾನ ಚಿಂತಾಮಣಿ" ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಜೈನ ಮತಾವಲಂಬಿಯಾದ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯು ಲಕ್ಕುಂಡಿಯಲ್ಲಿ "ಬ್ರಹ್ಮಜಿನಾಲಯ"ವನ್ನು, ಅಲ್ಲದೇ ಅನೇಕ ಜೈನ ಬಸದಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದಳು. ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಸಾವಿರದ ಐದುನೂರು ಜಿನಾಲಯಗಳು, ಪ್ರತಿಮೆಗಳು, ಮಣಿಘಂಟೆಗಳು ಮಾಡಿಸಿ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದಳು. ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಅಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಧೃತಿಗೆಡದೇ ಬಾಳಿ ದ್ರುವ ನಕ್ಷತ್ರವಾದ ಆಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿದ್ವತ್ತಿನ ಪೋಷಕಳಾಗಿ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪೋಷಕಳು, ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಯೂ ಆದ ಆಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿದ್ವಾಣಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ.

ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ಜನನ:

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ವೆಂಗಿಮಂಡಲದ ಕಮ್ಮೆನಾಡಿನ ಪುಂಗನೂರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ.950ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದಳು. ಮಲ್ಲಪ್ಪಯ್ಯ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪಕಬ್ಬೆ ಎಂಬ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಗುಂಡಮಬ್ಬೆ, ನಾಗಿಯಬ್ಬೆ ಎಂಬ ಮೂವರು ಸಹೋದರಿಯರು ಹಾಗೂ ಗುಂಡಮಯ್ಯ ವಲ್ಲ, ಏಳಮಯ್ಯ, ಪೊನ್ನಮಯ್ಯ, ಅಹವಮಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಲ್ಲಪ್ಪಯ್ಯನಿಗೆ ಐವರು ಪುತ್ರರಿದ್ದರು. ಧಲ್ಲಪ್ಪಯ್ಯನು ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಗುಂಡಮಬ್ಬೆ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಕ್ರಿ.ಶ.965ರಲ್ಲಿ ಧಲ್ಲಪ್ಪಯ್ಯನ ಹಿರಿಯ ಪುತ್ರ ನಾಗದೇವನೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿದನು. ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಗಂಡನ ಊರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾಸವಾಡಿನ ಲೊಕ್ಕಿಗುಂಡಿ. ಇವರ ಮಗ ಅಣ್ಣಿಗದೇವ [ಜನನ ಕ್ರಿ.ಶ.967]. ಸುಮಾರು 982ರಲ್ಲಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯೂ ಗೊಮ್ಮಟನನ್ನು ಕಾಣಲು ಬೆಳಗೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ರನ್ನ-ರಾಯ ಇಬ್ಬರೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಚಾವುಂಡರಾಯನು ರನ್ನನನ್ನು ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ಸುಪರ್ದಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು. ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ರನ್ನನಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಟ್ಟು ಅಜಿತಪುರಾಣವನ್ನು ಬರೆಸಿದಳು. ರನ್ನನನ್ನೂ, ಜಾಲುಕ್ಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೂ ಸೇರಿಸಿದಳು. ರನ್ನನು ಕವಿಯಾಗಿ ಕವಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದನು.

ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ಕೊಡುಗೆ:

ದಾನ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಮಧ್ಯಯುಗದ ಮಹಿಳೆಯರ ಕುರಿತಾದ ಯಾವ ಕೃತಿಯೂ ಪೂರ್ಣವಾಗದು. ಆಕೆಯ ಸಹಸ್ರ ವರ್ಧಂತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಿ, ಅವಳ ಹೆಸರಿನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನೂ ನೀಡಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಿದ್ದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ. ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಲೇಖನ, ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬಂದಿರುವಂತೆ ಆಕೆಯ ಹಿರಿಮೆಯ ಕುರಿತು ಗೋಷ್ಠಿ, ಚರ್ಚೆಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಸರ್ವರಿಗೂ ಚಿರಪರಿಚಿತೆಯಾಗಿರುವ ಈ ಮಹಾದಾನಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ-ಗುಂಡಮಬ್ಬೆ ಸೋದರಿಯರು ಒಬ್ಬನನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಪತಿ ನಾಗದೇವನು ಎಳೆತನದಲ್ಲೇ ಕಾಲವಶನಾದಾಗ ಚಿಕ್ಕಮಗುವಿನಿಂದಾಗಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಸತಿಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಗುಂಡಮಬ್ಬೆ ಸಹಗಮನ ಮಾಡಿದಳು. ಮುಂದೆ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ತನ್ನ ಇಡೀ ಬಾಳನ್ನು ದಾನ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಳು. ಅವಳಿಂದಾಗಿಯೇ ಆಗ ಉದಯೋನ್ಮುಖಿ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದ ರನ್ನನ ಸೃಜನಶೀಲಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆತು ಅವನು 'ಅಜಿತ ತೀರ್ಥಂಕರ' ಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಕವಿಯಿಸಿದನು. ಪೊನ್ನನ 'ಶಾಂತಿ ಶಾರಣ'ದ ಸಹಸ್ರ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಹಂಚಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದಳು.

IQAC
Co-Ordinator

Principal

S.M.College, Dharwad-8 Shree Mrityunjaya College of Arts & Commerce, Dharwad-8

**Journal
of
Literatures in English
SPECIAL ISSUE**

EDITOR:

V. R. BADIGER

'Rastriya Gaurav Awardee 2010'

**Department of Studies & Research in English
GULBARGA UNIVERSITY, GULBARGA**

**IQAC
Co-Ordinator**

**Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8**

VOL XI

SPECIAL ISSUE 21/1

JAN. 2018

- 68 35. ಮುಂಬೈ-ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾದಿಗರ ವೃತ್ತಿಗಳು 122
 • ಸುರೇಶ ಮಾದರ
- 72 36. ಸಮಾಜೋ-ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
 ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ 127
 • ಮಹದೇವಪ್ಪ ಹ ಹರಿಜನ
- 75 37. ಡಾ. ಎ. ಟಿ. ರಾಜಶೇಖರ ಅವರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು 132
 • ಜಗದೀಶ ಅಸೋದೇ,
- 78 37. ಭತ್ತಪತಿ ಶಾಹೂ ಮಹಾರಾಜರ ಸಮಾಜ ಪರಿವರ್ತನಾ ಚಳುವಳಿ 135
 • ಜಗದೀಶ ಅಸೋದೇ,
 • ಮಾಧುರಿ ಪಿ. ಚೌಗುಲೆ
- 81 39. ವೈದೇಹಿಯವರ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆ 141
 • ಶ್ರೀಮತಿ.ರೇಖಾ ಬಿಳಗಲಿ
- 85 40. ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಬೇಂದ್ರೆ ಕಾವ್ಯ 144
 • ಆನಂದಕುಮಾರ ಎಂ ಜಕ್ಕಣ್ಣವರ
- 88 41. ನಗರೀಕರಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ರಾಜಕಾರಣ 149
 • ಬಾಳಪ್ಪಾ ತಳವಾರ
- 92 42. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಚ್ಚು ಮುದ್ರಣದ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸ 151
 • ವಿಶ್ವನಾಥ. ಜಿ.

IQAC
 Co-Ordinator
 S.M.College, Dharwad-8

Principal
 Shree Mrityunjaya College of
 Arts & Commerce, Dharwad-8

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಚ್ಚು ಮುದ್ರಣದ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸ

ವಿಶ್ವನಾಥ. ಜಿ

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ,

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಪುರಾತನವಾದ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಶಾಸ್ತ್ರನಿಷ್ಠ ವಿಷಯಗಳು, ಕಾವ್ಯ - ಪುರಾಣಗಳು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ, ದೇವರು, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ ಶಿಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆ (ಕಂಠಪಾಠ) ಯ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಜನಾಂಗದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೀತಿಯ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾದ ಪಠ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮೂಲ ರಚನಾಕಾರನ ಆಶಯಕ್ಕೆ ದಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಮಾದಗಳಾಗ ಬಾರದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲವಾದ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತಂದರು. ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ತಾಳೆಗರಿ, ಭೂರ್ಜ್ಜ ಮರದ ತೊಗಟೆಯ ಮೇಲೆ ಬರಹ ಆರಂಭವಾಗಿರಬೇಕು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಚೀನಿಯರು ಮರದ ತೊಗಟೆಯ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. "ಚೀನಾ ದೇಶದ 'ಷಿಂಗ್' ಎಂಬ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗೆ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆತ್ತಿ ಅದರಿಂದ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಅಚ್ಚೊತ್ತುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅಚ್ಚಾದ ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದು ಆ ದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ 'ಪೀಕಿಂಗ್' ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ 618 ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯ ಹಿಂದೆಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರ ಸುಧಾರಿತ ಹಂತವಾಗಿ ತಾಳೆಗರಿಗಳನ್ನು ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅದೊಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯಮವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿತು. ಮುಂದೆ ಇದ್ದಿಲು ಮಿಶ್ರಿತ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಅದ್ದಿ ಒಣಗಿಸಿದಾಗ 'ಕಡತ' ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು.

ಭೂರ್ಜ್ಜ ಮರದ ತೊಗಟೆಯಿಂದ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದ ಭೂರ್ಜ್ಜ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಮುಂದಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಕಾಗದವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬರೆಯುವ "ಚೀನಾ ದೇಶದವರು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರು ಅರಬ್ಬಿ ದೇಶದವರು ಚೀನಿಯರಿಂದ ಕಾಗದ ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧ್ಯೆ ಕಲಿತುಕೊಂಡರು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಕಾಗದದ ಬಳಕೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು

- 1) ದೇಸಿ ಕಾಗದ
- 2) ವಿದೇಶಿ ಕಾಗದ

ದೇಸಿ ಕಾಗದವನ್ನು 'ಕೋರಿ' ಕಾಗದವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಚೂರುಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ, ಒಣಗಿಸಿ, ಹುಣಿಸೆ ಬೀಜಗಳ ರಸವನ್ನು ಲೇಪಿಸಿ ಒಣಗಿಸಿದಾಗ ಕೋರಿ ಕಾಗದ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಐದುನೂರು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

2) ವಿದೇಶಿ ಕಾಗದ 17ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿತು. ಇದು 300 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಗದದ ಬಳಕೆ ಆರಂಭವಾದ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಬರವಣಿಗೆಗಾಗಿ 'ಮಸಿ'ಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. 'ಮಸಿ ತಯಾರಿಸುವವರನ್ನು' 'ಅಳಕ' ದವರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಬರವಣಿಗೆಯ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 3 ವಿಧ

- 1) ಸಾಣಿ ಜ್ಯೋತಿ ಉಪಕರಣಗಳು:- ದರ್ಬೆ, ತೊಗಟೆ, ಕಡ್ಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ.
- 2) ಪಾಣಿ ಜ್ಯೋತಿ ಉಪಕರಣಗಳು:- ನವಿಲುಗರಿ, ಕೆಡೆಂತ, ಕೋಳಿ ಪುಕ್ಕ
- 3) ಲೋಹದಿಂದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಉಪಕರಣಗಳು:- ಬಂಗಾರ, ಕಬ್ಬಿಣ, ತಾಮ್ರ

Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad-8

Principal

Shree Mrityunjaya College of

ಕೆ.ಎಲ್.ಇ. ಸಂಸ್ಥೆಯ

ಶ್ರೀ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಕಲಾ ಹಾಗೂ
ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಸಮಷ್ಟಿ ಫೌಂಡೇಶನ್, ಧಾರವಾಡ

Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad-8
Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

ಸುರೈತಿ

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಶ್ರೀ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಕನ್ನಡ ಕಲ್ಲಚ್ಚು ಪ್ರತಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್

ವಿಶ್ವನಾಥ.ಜಿ.

ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ :

ಯೂರೋಪದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧದ ಕಾರ್ಮೋಡ ಕವಿದಾಗ ಭಕ್ತಿವಂತ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮತ್ತು ಸಮಯೋಚಿತ ಕಾರ್ಯದ ಫಲವೆಂಬಂತೆ 'ಬಾಸೆಲ್ ಇನ್ವಾಂಜಿಕಲ ಸೊಸೈಟಿ' ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ನೆಪೋಲಿಯನ್ 1815 ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಾಗಿದ್ದನು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಮನೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾನ್ಸ್‌ಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡನು. ಬಾಸೆಲ್ ನಗರವು ಯುದ್ಧ ಪೀಡಿತ ಪ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ವಿಡ್ಜರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ ದೇಶಗಳ ಗಡಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿತ್ತು. ಪ್ರೆಂಚರ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಬಾರ್ಬನೆಟ್ ಎಂಬುವನು ಬಾಸೆಲ್ ನಗರವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಬೆದರಿಕೆ ಒಡ್ಡಿದನು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಮಿರು ಬಾಸೆಲ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಬಾರದೇ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತ ಪ್ರಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದಾಗಿ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಟಾರಟಾನರು ಹಾಗೂ ಕಾಲಮುಕ್ತ ಎಂಬ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯದವರು ರಷ್ಯಾ ದೇಶದವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಬಾಸೆಲ್ ನಗರದ ಮೇಲೆ ಹಾದು ಹೋದರೂ ಬಾಸೆಲ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರೆಂಚರ ಜನರಲ್ ಸೋತದ್ದಲ್ಲದೆ ವಾಟರ್ಲೂ ಕದನದಲ್ಲಿ ನೆಪೋಲಿಯನ್ನು ಸೋತು ಪರಾಭವ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಹರಕೆಯಿಂದ ದೇವರು ರಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ತತ್ವ ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರೊಫೆಸರ, ಮತ್ತು ಮೂರು ಜನ ಇನ್ನಿತರರು ಸೇರಿ ರೆವರೆಂಡ ನಿಕೊಲಸ್ ಫನಬ್ರನ್ ಎಂಬುವನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಸೆಲ್ ನಗರದ ಸೇಂಟ ಮಾರ್ಟಿನ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ'ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಸೆಮಿನರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಿತು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಪ್ರಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಇರಾದೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಡಚ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದ ಡಚ್ಚರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಮುಂದಾಯಿತು.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯವರು ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಪ್ರಾಚಾರ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 1833 ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಗಿನ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮಿಷನರಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಇನ್ನಿತರೆ ಮಿಷನರಿಗಳು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಪ್ರಾಚಾರ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು.

12-02-1834 ರಲ್ಲಿ ಬಾಸೆಲ್ ಇನ್ವಾಂಜಿಕಲಿಕ್ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಮೂವರು ಮಿಷನರಿಗಳು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅವರುಗಳೆಂದರೆ ಯೋಹಾನ್ ಕ್ರಿಸ್ಟೋಫರ್, ಕ್ರಿಸ್ಟೋಫರ್ ಲೆನ್ಹಾರ್ಡ್ ಗೇನರ್ ಹಾಗೂ ಸೌಮುವೆಲ್ ಹೇಬಿಕ್. ಇವರು 31-03-1834 ರಂದು ಬಾಸೆಲ್ ನಗರದಿಂದ ಹೊರಟು 21-08-1834 ರಂದು ಕೇರಳದ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಗೆ ಬಂದಿಳಿದರು. ನಂತರ 30-10-1834ರಂದು ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಮಂಗಳೂರು ತಲುಪಿದರು. ಇವರನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನ ಕಲೆಕ್ಟರರಾಗಿದ್ದ ಫಿಂಡ್ಲೆ ಅಂಡರ್ಸನ್ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದನು. ಹೆಬಿಕನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು, ಲೇನರ್‌ನು ಕೊಂಕಣಿ ಮತ್ತು ತುಳುವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಮುಂದಾದರು. ಮುಂದೆ ರೆವೆ. ಡಾ. ಗುಂಡರ್ಬ್, ರೆವೆ. ಡಾ. ಮೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿ ಜನರ ಪ್ರೀತಿ-ವಿಶ್ವಾಸ ಗಳಿಸಿ ಕನ್ನಡ, ತುಳು, ಮಲೆಯಾಳಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಘನ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದರು. ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರು. ಇಂದು ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಕಾರಣವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ.

ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಕೊಡುಗೆ ಅಪರೂಪವಾದುದು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಂಚು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಹೆಂಚುಗಳು ಭಾರತವಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದುದು ಗೊತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿ. ಅಂದು ಕ್ರೈಸ್ತಾತಿಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜಾತಿ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ನಿನವರ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಉತ್ತೇಜ್ಜೆ ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

S.M.College, Dharwad-8

Shree Mrityunjaya College of Arts & Commerce, Dharwad-8

39. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಭಾವಗೀತೆಗಳ ಪ್ರೇರಣೆಗಳು 162
(ಪ್ರೀತಿ ಅನುಭವ-ಅನುಭಾವ ದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ)
• ಆನಂದಕುಮಾರ ಎಂ ಜಕ್ಕಣ್ಣವರ
40. ನಾಗನೂರು ಶ್ರೀ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಠದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕೊಡುಗೆಗಳು 166
• ಗೀತಾಂಜಲಿ ಮುದಕವಿ, ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ವಾಯ್. ಮುಗಳಿ
41. ಕನ್ನಡ ಕಲ್ಲಚ್ಚು ಪ್ರತಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ 170
• ವಿಶ್ವನಾಥ.ಜಿ.
42. ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚಮತ್ಕಾರ 176
• ಡಾ. ಸವಿತಾ ಆರ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ
43. ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ 179
• ಶಶಾಂಕಾ ಹಾದಿಮನಿ

IQAC
Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad-8

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

ಕೆ.ಎಲ್.ಇ. ಸಂಸ್ಥೆಯ

ಶ್ರೀ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಕಲಾ ಹಾಗೂ
ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಸಮಷ್ಟಿ ಫೌಂಡೇಶನ್, ಧಾರವಾಡ

ಸುಕೃತಿ

IQAC
Co-Ordinator
S.M. College, Dharwad
ಪ್ರಕಾಶಕರು

Principal
Shree Mritunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ವಿಜಯಪುರ

CUSTOMER RELATION MANAGEMENT FOR RETAIL GROWTH: A RETAIL PROCESS CHAIN MANAGEMENT APPROACH

Smt.Anita.G.Kadapatti* and Dr.R.G.Kadapatti**

1. Introduction

Retailers tend to be aware that a powerful brand is really a source of competitive advantage for just about any company. Within current years, private labels tend to be becoming extremely important with regard to retailers as the means of distinguishing themselves through competitors, to grow via expansion, as well as to strengthen their relationships with consumers. Nowadays, retailers put into action relationship strategies to keep customers [1]. Customer relationship management targets developing mutually useful long-term relationships with customers upon the basis of the Core variables of satisfaction, believe in, as well as commitment. The relationship between customer brand satisfaction as well as brand devotion seems thoroughly within the literature, with brand satisfaction being the most significant antecedent of devotion. One of the much more appropriate office spaces for any process chain to set up devotion is actually the brand's ability to satisfy guarantees to its customer Base [2]. The ongoing satisfaction of guarantees generally prospects to the long-term profitable relationship between the retailer as well as its customers. Such cases, the customer trusts the retailer's ability as well as motivation to behave within the anticipated method.

2. Literature Review

Sustainable PCM is actually the management of materials, Information as well as Capital flows as nicely as co-operation amongst businesses together the process chain whilst integrating objectives through just about all 3 measurements of sustainable development, that are based on customer as well as stakeholder needs. Within sustainable process chains, environmental as well as social criteria require to be satisfied through the members to stay within the process chain, whilst it is actually anticipated that competitiveness might be taken care of via meeting customer requirements as well as related financial criteria [3].

As just papers working with process chain management tend to be used into accounts, it is actually logical that financial problems tend to be addressed. The majority of often, total Cost or even net Revenue tend to be used as indicators. However, there really are a number of papers not really supplying experience into exactly what kind of financial objectives tend to be went after. This retains for any very first arranged of papers that primarily adhere to the life-cycle assessment (LCA) strategy. Often, these kinds of papers evaluate various options towards their environmental performance [4, 5].

Additionally, visual retailing is actually one of the best techniques of organizing visual display within the store in this manner that the possible customers will discover it eye-catching as well as pleasing, as well as thereby replicating these principles that strengthen the store's image. it is actually the method one exhibits Products 'for sale' within the majority of impressive manner, with the end objective of creating a purchase [6]. In the event that it doesn't market, it isn't visual retailing. With the assistance of the Professional visual Merchandiser, retailer may get rid of errors, conserve time as well as money. It is essential to realize that the visual merchandiser is actually there not really to enforce ideas, however to help customers articulate their personal design [7].

- 240 -

IQAC
Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

- [8] Fouad, Nehal, and Najah Al-Goblan. "Using customer relationship management systems at university libraries: A comparative study between Saudi Arabia and Egypt." *IFLA Journal*
- [9] Blackley, Nelson, et al. "Improving UK retail academic-practitioner research: insights from relationship marketing." *International Journal of Retail & Distribution Management* 45.1 (2017): 4-19.

*Associate Professor,
 Dept of Commerce,
 Smt.K.S.Jigalur Arts and Dr.S.M.Sheshagiri Commerce College for Women,
 Dharwad.
 Email : agkadapatti@gmail.com.

** Associate Professor,
 Dept of Economics,
 KLE's Shri Mrityunjaya College,
 Dharwad.
 Email : rgkadapatti@gmail.com

1.Introduction

Internet version of the identification of the Internet. with the long replace IPv4 location definition 1990s, it became necessary: taskforce(IE theoretically smaller. The total number which uses protocols are several IPv4 and IPv6

IPv6 particular, it across the I addressing i of services. design of the

IPv6 a numbers to 4.3 billion u

The cu limited add next genera and applica

2.Features:

The st basic funct features:

2.1 Large

In cor This much addresses. for almost to every sc

 IQAC
 Co-Ordinator
 S.M.College, Dharwad-8

 Principal
 Shree Mrityunjaya College of
 Arts & Commerce, Dharwad-8

ಕೆ.ಎಲ್.ಇ. ಸಂಸ್ಥೆಯ

ಶ್ರೀ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಕಲಾ ಹಾಗೂ
ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಸಮಷ್ಟಿ ಫೌಂಡೇಶನ್, ಧಾರವಾಡ

ಸುಕೃತಿ

[Signature]
IQAC
Co-ordinator
S.M. College of Arts & Commerce, Dharwad-8

[Signature]
Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ವಿಜಯಪುರ

CORPORATE TRAINING VS CLASSROOM TEACHING

Smt. Sandhya R. Kulkarni

Introduction:

Teaching and training are two faces of the same coin. Both strive hard to impart knowledge and make the life meaningful. Yet there is difference between corporate training and classroom teaching.

Merriam-Webster Online Dictionary defines Teaching as

- To cause to know something
- To guide the studies of
- To impart the knowledge of
- To instruct by precept, example, or experience

Definitions for train are:

- To form by instruction, discipline, or drill
- To make prepared for a test of skill

Note that training focuses on skill; the definitions imply a narrower focus than teaching and possibly a shorter timeframe. We might associate training with the notion of exercises that we repeat until we "get" the skills we are trying to acquire - until they become almost second nature.

The definitions for teaching, in contrast, imply deeper knowledge and a longer timeframe. We often hear the term "lifelong learning," but I can't recall ever hearing about "lifelong training."

Different goals:

Most college students have three primary goals with respect to their courses:

1. Getting good grades. Like it or not, in academia, grades are how you are measured. They're not always fair. Some people don't test well and struggle to get good grades. But most instructors assign grades to indicate how well students have grasped the course material in a course.
2. Qualifying for continuing financial aid. With the cost of college education today, financial aid plays an important role for many students. Good grades are a requirement for maintaining financial aid, typically along with other requirements, such as working on campus for a certain number of hours.
3. Finding employment after graduation. This is, by far, the primary motivation for most students. Many of computer science students are worried about job prospects when they leave school. They know the market for software engineers is not as robust as it was when they began their course of studies. So they work hard to develop enough skills and basic knowledge to make themselves attractive to potential employers.

Professionals have three goals that map closely to those of college students.

1. Get a good annual review. Professionals do receive "grades," just not in courses. Instead, they are graded on their job performance. Taking courses might help them get better reviews - first, because it demonstrates their personal motivation and a desire to help the organization, and second, because it gives them skills to do their work more effectively. Keep your job and get a raise. Just as students must work hard to maintain their financial

IQAC
Co-Ordinator - 252 -
S.M.College, Dharwad-8

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

maintain 100% attendance. The participants learn to prioritise the things to do and they never miss the sessions as they would know that they would miss something important.

In classroom teaching, the attendance will be made mandatory and the students attend many a times without interest. The learning never takes place in such a context.

Thus, we the teachers should learn how to attract and keep the students alert so that learning takes place effectively.

Duration

It is quite common for corporate training sessions, to run for 90 minutes to an hour without a break. Sometimes the sessions may have to continue. The facilitator intimates this to the participants well in advance and would also tell them that there would be a short break of 10 minutes in between. This would prepare the participants mentally. The facilitator makes sure that keeps it to ten minutes. The sessions run for a short period of time and the intimacy with the participants will be poor.

In classroom teaching, the teacher sees the students every day for a short period of time. The teacher will be with the same group of students for more than 3 years. This is really a advantage and the rapport will be built. Although, this might mean that students could take several weeks before they warm up to you, this also means that you are able to truly get to know them and their area of work, and to shape their progress in a way that ensures that they are indeed making improvements to the way they are communicating in English at work.

Dress code

The corporate trainers are always well dressed and look professional. The teachers need to adopt and practice this. The students will look at the teachers as role models. The dress code of the teachers may inspire students to follow the same.

Conclusion

With the changing environment, the approach towards training and classroom teaching is also getting changed. Normally, it is presumed that every employee who is going to take training, has got some formal education. Moreover, it is also true that there is no training program which is conducted without teaching.

References:

- 1) Ager, R. (2000) *The Art of Information and Communication Technology for Teachers*. London: Fulton.
- 2) Balshaw, M.H. (1999) *Help in the Classroom*. London: Fulton.
- 3) Barnes, D (1975) *From Communication to Curriculum*. London: Penguin Books.
- 4) Bell, J. (ed.) (1995) *Teachers Talk about Teaching*, Buckingham: open University Press.
- 5) Delamont, S. (1990) *Interaction in the Classroom*. London: Routledge.
- 6) Hallam, S. (2000) *Truancy: Can Schools Improve Attendance?* London: Institute of Education.
- 7) McNamara, D. (ed.) (2002) *Becoming an Evidence- Based Practitioner*. London: RoutledgeFalmer.

K.L.E.Society's Shri Mrityunjaya College, Dharwad. (Karnataka State)

Contact No-9886036910 / Email: sandhyahv.165@rediffmail.com

- 256 -

IQAC
Co-Ordinator

Principal
K.L.E. Society's Shri Mrityunjaya College of
Education, Dharwad

TWENTY-FIRST-CENTURY INTERNATIONAL ANNUAL REFEREED JOURNAL
OF WRITINGS IN LITERATURES, LINGUISTICS, ELT, EAP & ESP

Journal
of
Literatures in English
SPECIAL ISSUE

EDITOR:

V. R. BADIGER

'Rastriya Gaurav Awardee 2010'

**Department of Studies & Research in English
GULBARGA UNIVERSITY, GULBARGA**

VOL XI SPECIAL ISSUE 21/2 JAN 2018

IQAC

Principal

Co-ordinator
S.M. College, Dharwad-8 Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

REMEDIES FOR TEACHING ENGLISH FOR THE SECOND LANGUAGE LEARNERS

Smt. S.R.Kulkarni

Research Scholar

Dept. Of Linguistics

Dr. R.C.Hiremath Institute of Kannada Studies

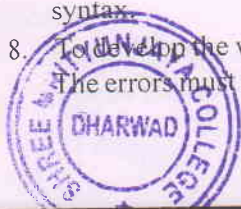
Karnatak University, Dharwad.

The objective of this paper is to recommend suggestions for helping the L2 learners learn English easily and correctly. The methodology of teaching needs to be changed. Based on the study and analysis of the errors committed by L2 learners, the remedial measures are suggested.

Remedies:

The following remedies are suggested on the basis of the findings. These remedies may help to eradicate or minimise the problems faced by the rural students in learning English as a second language.

1. The language may be taught linguistically, to develop linguistic competency among the learners. This has to be adopted from the primary level itself so that the students when they enter degree level they are quite competent to use the language without errors.
2. To develop communicative skills, the students should be given ample opportunities to participate in conversational discourses. This will bring them out of the language and cultural inhibitions. The students should be given enough time for the development of communication skills.
3. To avoid the translation and influence of MT, the similarities and differences between L1 and L2 must be taught. This would really help in learning syntax of the language.
4. The linguistic features and grammatical functions of the words, pronunciation rules must be taught while teaching the vocabulary of English. This would help the students to use the right word at the right time and pronounce it correctly.
5. While teaching pronunciation of words the phonetic similarities and differences of the phonemes should be demonstrated in the classroom, and practices should be given in this area properly. Further, the awareness about the interference of L1 in the pronunciation of foreign sounds should be given timely to the learners.
6. To develop the speaking skills, the students must be motivated to watch English programs, listen to the commentary on radio and television. They must be encouraged to read loudly so that if any errors committed they can be corrected by the experts. The students must be encouraged to interact with their peer groups and teachers.
7. To prevent syntactic errors, the teachers should provide various sentences of L1 and L2. These sentences should be differentiated so that the students are aware of both types of sentences and they avoid being influenced by MT and do not commit errors in syntax.
8. To develop the writing skills among the students, activities on writing should be given. The errors must be spotted and why they occurred should be indicated to the students, so

IQAC
Co-Ordinator
S.M. College, Dharwad

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad

ಕೆ.ಎಲ್.ಇ. ಸಂಸ್ಥೆಯ

ಶ್ರೀ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಕಲಾ ಹಾಗೂ
ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಸಮಷ್ಟಿ ಫೌಂಡೇಶನ್, ಧಾರವಾಡ

ಸುರೈತಿ

IQAC

ಪ್ರಕಾಶಕರು

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ವಿಜಯಪುರ

INTERNET PROTOCOL VERSION 6 (IPV6)

Shilpa A. Kongi

1. Introduction

Internet Protocol version 6 (IPv6) Internet Protocol version 6 (IPv6) is the most recent version of the Internet Protocol (IP), the communications protocol that provides an identification and location system for computers on networks and routes traffic across the Internet. IPv6 was developed by the Internet Engineering Task Force (IETF) to deal with the long-anticipated problem of IPv4 address exhaustion. IPv6 is intended to replace IPv4. Every device on the Internet is assigned an IP address for identification and location definition. With the rapid growth of the Internet after commercialization in the 1990s, it became evident that far more addresses than the IPv4 address space has available were necessary to connect new devices in the future. By 1998, the internet engineering taskforce(IETF) had formalized the successor protocol. IPv6 uses a 128-bit address, theoretically allowing 2^{128} , or approximately 3.4×10^{38} addresses. The actual number is slightly smaller, as multiple ranges are reserved for special use or completely excluded from use. The total number of possible IPv6 address is more than 7.9×10^{28} times as many as IPv4, which uses 32-bit addresses and provides approximately 4.3 billion addresses. The two protocols are not designed to be interoperable, complicating the transition to IPv6. However, several IPV6 transition mechanisms have been devised to permit communication between IPv4 and IPv6 hosts.

IPv6 provides other technical benefits in addition to a larger addressing space. In particular, it permits hierarchical address allocation methods that facilitate route aggregation across the Internet, and thus limit the expansion of routing tables. The use of multicast addressing is expanded and simplified, and provides additional optimization for the delivery of services. Device mobility, security, and configuration aspects have been considered in the design of the protocol

IPv6 allows more users and devices to communicate on the Internet by using bigger numbers to create IP addresses. Under IPv4, every IP address is 32 bits long, which allows 4.3 billion unique addresses. An example IPv4 address is: 172.16.254.1

The current version of the Internet protocol (IP) is becoming obsolete because of its limited address space, lack of needed functionality and inadequate security features. The next generation of IP, called IPv6, has now been standardized and will carry TCP/IP networks and applications well into the next century.

2. Features

The successor of IPv4 is not designed to be backward compatible. Trying to keep the basic functionalities of IP addressing, IPv6 is redesigned entirely. It offers the following features:

2.1 Larger Address Space

In contrast to IPv4, IPv6 uses 4 times more bits to address a device on the Internet. This much of extra bits can provide approximately 3.4×10^{38} different combinations of addresses. This address can accumulate the aggressive requirement of address allotment for almost everything in this world. According to an estimate, 1564 addresses can be allocated to every square meter of this earth.

IQAC
Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

any action from the user. IPv6 also relieves other networking issues that can arise due to the limited number of addresses available on IPv4. For example, IPv6 reduces the need for Network Address Translation, a service that allows multiple clients to share a single IP address, but is not always reliable. IPv6 has been deployed in several service provider (SP) core networks around the globe for a variety of reasons, such as long-term expansion plans and service-offering strategies, preparing for new service types, gaining competitive advantage, and so on. Recently, IPv6 is being actively deployed in service provider broadband access networks. In this book we highlight primary challenges that service providers face when deploying IPv6 in their broadband access networks. Therefore, after providing a brief overview of IPv6 business case and deployment models in broadband access networks, protocol basics, and provisioning.

References

- www.ipv6forum.com
- www.worldipv6launch.org
- <https://en.wikipedia.org/wiki/IPv6>
- <https://www.safaribooksonline.com/library/view>

* Faculty,
Department of Computer Application,
K.L.E. Society's ,
Shri Mrityunjaya College of Arts and Commerce,
Dharwad. (Karnataka State, India)

Co-Ordinator
S.M.College,-Dharwad-8

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

TWENTY-FIRST-CENTURY INTERNATIONAL ANNUAL REFEREED JOURNAL
OF WRITINGS IN LITERATURES, LINGUISTICS, ELT, EAP & ESP

Journal
of
Literatures in English
SPECIAL ISSUE

EDITOR:

V. R. BADIGER

'Rastriya Gaurav Awardee 2010'

Department of Studies & Research in English
GULBARGA UNIVERSITY, GULBARGA

VOL. X SPECIAL ISSUE 21/2 JAN. 2018

[Handwritten signature]
1046

[Handwritten signature]
Principal

Co-Ordinator
S.M. College, Dharwad-8

Shri. M. K. Kulkarni College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

RESEARCH CHALLENGES IN CLOUD COMPUTING

Shilpa A. Kongi*

*Faculty, Department of Computer Application,
K.L.E. Society's,
Shri Mrityunjaya College of Arts and Commerce, Dharwad.
(Karnataka State, India)

1. Introduction

With the rapid development of processing and storage technologies and the success of the Internet, computing resources have become cheaper, more powerful and more ubiquitously available than ever before. This technological trend has enabled the realization of a new computing model called cloud computing, in which resources (e.g., CPU and storage) are provided as general utilities that can be leased and released by users through the Internet in on-demand fashion. In a cloud computing environment, the traditional role of service provider is divided into two: The infrastructure providers who manage cloud platforms and rent resources according to a usage-based pricing model, and service providers, who rent resources from one or many infrastructure providers to serve the end users. The emergence of cloud computing has made a tremendous impact on the Information Technology (IT) industry over the past few years, where large companies such as Google, Amazon and Microsoft strive to provide more powerful, reliable and cost-efficient cloud platforms, and small enterprises seek to reshape their business models to gain benefit from this new paradigm. Indeed, cloud computing provides several compelling features that make it attractive to business owners, as shown below. No up-front investment: Cloud computing uses a pay-as-you-go pricing model. A service provider does not need to invest in the infrastructure to gain benefit from cloud computing. It simply rents resources from the cloud according to its own needs and pay for the usage. Lowering operating cost: Resources in a cloud environment can be rapidly allocated and de-allocated on demand. Hence, a service provider does not need to provision capacities according to the peak load. This provides huge savings as resources can be released to save on operating costs when service demand is low. Highly scalable: Infrastructure providers pool large amount of resources from data centers to make them easily accessible. A service provider can easily expand its service to large scale in order to handle rapid increase in service demand. Easy access: Services hosted in the cloud are generally web-based. Therefore, they are easily accessible through a variety of devices with Internet connections. These devices not only include desktop and laptop computers, but also cell phones and PDAs. Reducing business risks and maintenance expenses: By outsourcing the service infrastructure to the clouds, a service provider shifts its business risks (such as hardware failures) to infrastructure providers, who often have better expertise and are better equipped for managing these risks. In addition, a service provider can cut down the hardware maintenance and the staff training costs. However, although cloud computing has shown considerable opportunities to the IT industry, it also brings many unique challenges that need to be carefully addressed. In this paper, we present a survey of cloud computing, highlighting its conceptual architectural principles, state-of-the-art implementations as well as research challenges. Our aim is to provide a better understanding of the design challenges of cloud computing and identify important research directions in this fascinating topic.

IQAC

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

Co-Ordinator
S.M. College, Dharwad-8

ಕೆ.ಎಲ್.ಇ. ಸಂಸ್ಥೆಯ

ಶ್ರೀ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಕಲಾ ಹಾಗೂ
ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಸಮಷ್ಟಿ ಫೌಂಡೇಶನ್, ಧಾರವಾಡ

ಸುಕೃತಿ

ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ವಿಜಯಪುರ

IQAC
Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad-8

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

39. ಬೆಂದ್ರೆಯವರ ಭಾವಗೀತೆಗಳ ಪ್ರೇರಣೆಗಳು 166
 (ಪ್ರೀತಿ ಅನುಭವ-ಅನುಭಾವ ದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ)
 • ಆನಂದಕುಮಾರ ಎಂ ಜಕ್ಕಣ್ಣವರ
40. ನಾಗನೂರು ಶ್ರೀ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಠದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕೊಡುಗೆಗಳು 166
 • ಗೀತಾಂಜಲಿ ಮುದಕವಿ, ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ವಾಯ್. ಮುಗಳಿ
41. ಕನ್ನಡ ಕಲ್ಲಚ್ಚು ಪ್ರತಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ 170
 • ವಿಶ್ವನಾಥ.ಜಿ.
42. ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚಮತ್ಕಾರ 176
 • ಡಾ. ಸವಿತಾ ಆರ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ
43. ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ 179
 • ಶಶಾಂಕಾ ಹಾದಿಮನಿ

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

ಶ್ರೀ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಾಲೇಜು
 ಮೈಸೂರು

ಶ್ರೀ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಾಲೇಜು
 ಮೈಸೂರು

ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ

ಶಶಾಂಕಾ ಹಾದಿಮನಿ

ಪೀಠಿಕೆ :

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 5000 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಇದರ ಏಳುಬೀಳುಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ, ಪ್ರಾಚೀನತೆಯೊಂದಿಗೆ ಹಲವಾರು ಮತಧರ್ಮಗಳ ಜೀವನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಶೋಷಣೆ, ಮತ್ತು ದಾಸ್ಯತೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಕೂಡಾ ಜಿಡ್ಡುಗಟ್ಟಿದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಅಸಮಾನತೆಯು ತನ್ನ ಕರಾಳ ಛಾಯೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಲು ಬುದ್ಧ, ಬಸವೇಶ್ವರ, ಜ್ಯೋತಿಬಾಪುಲೆ, ಅಂಬೇಡ್ಕರರಂತಹ ಮಹಾನ್ ನಾಯಕರು ಅಸಮಾನತೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಚಳುವಳಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದರು. ಅವಮಾನಿತರು, ಮಹಿಳೆಯರು, ಸ್ವತಃ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ ಕಾಲ ಆ ಕಾಲದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ಕೂಗಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಬಸವಾದಿ ಶರಣರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದವು.

ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು, ಜಾತಿ, ಮತ, ಪಂಥಗಳಲ್ಲಿನ ಬೇದಭಾವಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ಭಟನೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಚರ್ಚೆ, ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಐಕ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಲಿತರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಗ ಎಂದು ವಿಭಾಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇದು ಜಾತೀಯತೆಯ ವಿಷಬೀಜವನ್ನು ಸಮಾಜದ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿ ಸಮಾಜದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಲಿವೆ. ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಸರಕಾರಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಕಲಹದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಭಾರತವನ್ನು ಒಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿವೆ. ಎರಡು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದು 66 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ದಲಿತರನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರಲು ಯಾವುದೇ ಯೋಜನಾ ಬದ್ಧ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇಂದಿಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಒಂದೆಡೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಧರ್ಮ, ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜಗಳ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು, ಅದರಲ್ಲೂ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ನೋವಿನ ಚಿತ್ರಣಗಳು, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಂತಹ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬಸವಾದಿ ಶರಣರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಚಳುವಳಿಗಳು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಇಂತಹ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಮೋಚನೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೇ ಧಾರೆ ಎರೆದು ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಮಹಿಳೆಯರು ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಯ ಕುರಿತು ಮಾಡಿದ ಅಧ್ಯಯನ ಇದಾಗಿದೆ.

ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರ

ಭಾರತೀಯ ಸ್ತ್ರೀವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ದಲಿತ ಸ್ತ್ರೀವಾದ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದುದಲ್ಲ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಐತಿಹಾಸಿಕತೆಯಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ದಲಿತ ಸ್ತ್ರೀವಾದದಿಂದ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದಾದರೆ ಇದು ಈ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಐಡಿಯಾಲಜಿ ಆಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. 1970ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಂಡಲ್ ವಿರೋಧಿ ಹೋರಾಟ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ಆಗ ಮಹಿಳೆಯರು ದಲಿತ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮಹಿಳಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದಲಿತ ಸ್ತ್ರೀವಾದ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾದರು. ಏಕೆಂದರೆ ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಗಳು ಚಿಂತನೆಗಳು ಎಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವುದು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್. ಇವರ ಚಿಂತನೆಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ದಲಿತ ಚಿಂತನೆಯ ಪ್ರತಿಪಾದಕ (ವಸಂತ ಮೂನ್) ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಡಾ.

Co-Principal
Shree Mrityunjaya College, Dharwad

Principal
Shree Mrityunjaya Col.
Arts & Commerce, Dha

ಉಪಸಂಹಾರ

ಪ್ರಸ್ತುತ ದಲಿತ ಸಂಘಟನೆಯು ಕೇವಲ ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಶೋಷಣೆ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ತುಳಿತಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಮಹತ್ತರ ಹೋರಾಟದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಈಗ ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ ಜಾತಿಯಿಂದ ದಲಿತರಾದವರನ್ನಷ್ಟೆ ಪರಿಗಣಿಸದೆ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಬದುಕು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಾಜದ ಇತರ ವರ್ಗಗಳ ದುಃಖಿತ ಜನರನ್ನು ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಗಳು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯು ತನ್ನ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ನೆಲೆಯನ್ನು ಭದ್ರಗೊಳಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳು ಇವೆ. ಕ್ರಮೇಣ ನಾಯಕತ್ವದ ಪೈಪೋಟಿ ಸ್ಪರ್ಧಾಮನೋಭಾವದಿಂದ ಇದು ತನ್ನ ಗಟ್ಟಿ ನಿಲುವು, ರಾಜಕೀಯ ಪತುರಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಸಡಲಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ನಾಯಕತ್ವ ನಿರಂತರ ಪೈಪೋಟಿಯು ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಅಪ್ರಾಣಿಕತೆಯ ಮುಸುಕು ಆವರಿಸಿದೆ. ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ನಿಲುವುಗಳಿಂದಾಗಿ ಇದು ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಸ್ತರದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿದಿದೆ. ಮೂಲ ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ ವಿಭಜನೆಗೊಂಡು ಕವಲು ಸಂಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯ ಹತ್ತಾರು ನಾಯಕರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯ ಡಿ.ಜಿ.ಸಾಗರ್, ಜಯಣ್ಣ, ನಾಗರಾಜ್, ಎನ್.ಮೂರ್ತಿ ಗುಂಪು. ಹೀಗೆ ಎಂದೂ ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಯಕತ್ವವಿಲ್ಲದ ಕವಲು ಸಂಘಟನೆಗೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಎಂ. ನಾರಾಯಣ, "ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ," ಚೇತನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಮೈಸೂರು, 2004, ಪು. 90.
2. ಭಗತ ಶರಣ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, "ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ," ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳೂರು, 2004, ಪು. 75.
3. ಟಿ. ನಾಗರಾಜ, "ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳುವಳಿಗಳು," ಚೇತನಾ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಮೈಸೂರು, 1991, ಪು. 08.
4. ಟಿ. ನಾಗರಾಜ, "ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳುವಳಿಗಳು," ಚೇತನಾ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಮೈಸೂರು, 1991, ಪು. 08.
5. ನೇಮಿಚಂದ್ರ, "ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ," ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ, ಬೆಂಗಳೂರು, 2001, ಪು. 185.
6. ಮೋಹನದಾಸ ನಿಮಿಸ್ಲೋರಿ, "ಕಾಸ್ತ್ ಆ್ಯಂಡ್ ರೇಸ್," ರಾವತ್ ಪಬ್ಲಿಕೇಶನ್ ನವದೆಹಲಿ, 2001, ಪು. 241.
7. ದೇಸಾಯಿ ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರು, "ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿದ ಮಹಿಳೆಯರು," ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿ ಧಾರವಾಡ, 2008, ಪು. 186.

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು,

ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಧಾರವಾಡ

ಇಮೇಲ್ : shashankalh@gmail.com

ಮೋಬೈಲ ನಂ: 9590725939 / 8748007867

ಪೀಠಿಕೆ :
 ಭಾರತ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯ ಹಿಂದುಳಿದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಕರಾಳ ಭಾರತ ಜ್ಯೋತಿಬಾಷ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿ ನ್ಯಾಯಿಕ ಕೂ ಅಸಮಾ ಮಾಡುವ ಉ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ವಿಷಬೀಜವನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೆ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗ ಸಾಧಿಸಲು ಆಗ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹೀಗೆ ಒ ಸಮಾಜಗಳ ಚ ನೋವಿನ ಚಿತ್ರಣ ಶರಣರ ಕಾಲದಿ ಇಂತಹ ಚಳುವ ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ ಇದಾಗಿದೆ.
 ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯ ಭಾರತೀಯ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಹು ಸ್ವೀವಾದದಿಂದ ವಿ 1970ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಆಗ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿ ಪ್ರ ಏಕೆಂದರೆ ದಲಿತ ಚಿಂತನೆಯ ಅಧ್ಯಯ

Journal
of
Literatures in English
SPECIAL ISSUE

EDITOR:

V. R. BADIGER

'Rastriya Gaurav Awardee 2010'

**Department of Studies & Research in English
GULBARGA UNIVERSITY, GULBARGA**

VOL XI SPECIAL ISSUE 21/1 JAN. 2018

IQAC
Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad-8

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

18. ಎನ್.ಕೆ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು 65
 • ಡಾ. ಶಿವಲೀಲಾ. ಬ. ಉಳ್ಳಾಂಗಡಿ
19. ಗಮಕ ಕಲೆಗೆ ಜಿ.ವಿ.ಜಯಾ ರಾಜಶೇಖರ್ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ 68
 • ರೇಖಾ ಬಾಳೋಜಿ
20. ಇನಾಂದಾರರ ಶರಚ್ಚಂದ್ರ-ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದ 72
 • ಹನುಮಂತ ನಿಂ ತಳ್ಳಳ್ಳಿ
21. ಅಪ್ರಕಟಿತ ಕನ್ನಡದ ಹೈಕು ಸಾಹಿತ್ಯ 75
 • ರೇಣುಕಾದೇವಿ.ಜಿ.ಕಮತರ
22. ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೀನುಗಾರರಲ್ಲಾದ ವೃತ್ತಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ 78
 (ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಳಲಿ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ)
 • ಶ್ರೀ ಸುಭಾಸ್, ಡಿ.
23. ಬಿ. ಟಿ. ಲಲಿತಾನಾಯಕ್ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ತ್ರೀ ಮತ್ತು ಪುರುಷ ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣ 81
 • ಟಿ. ಎಸ್. ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ
24. ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ: ಅಂದು ಇಂದು 85
 • ಡಾ. ಶಿವಪ್ಪ
25. ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ; ವೈದ್ಯ ಸಂಗಣ್ಣನ ವಚನಗಳು 88
 • ಎಸ್. ಎಸ್. ದೊಡಮನಿ
26. ಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿಗಳ ಕೊಡುಗೆ 92
 • ಡಾ. ಮೈಲಾರಪ್ಪ.ಎನ್.ಶಿದ್ದಿಗಿರಿ
27. ಡಾ. ಜಯದೇವಿತಾಯಿ ಲಿಗಾಡೆಯವರ ಸಾಧನೆಯ ಬದುಕು 96
 • ಡಾ. ಸುಜಾತ ಎಸ್. ದೇವರಮನಿ
28. ಕನಕದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆ 100
 • ಡಾ. ಅರುಣಾ. ಕಟ್ಟಿಮನಿ.
29. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು 102
 • ಶಶಾಂಕಾ ಹಾದಿಮನಿ
30. ಜಿ.ಎಚ್. ಹನ್ನೆರಡುಮಠ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ತಾತ್ವಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ 106
 • ಡಾ. ರುದ್ರಪ್ಪ ಆರ್ಯ. ಹರಕುಣಿ
31. ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು 109
 ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸ- ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ
 • ನಿತೀಶ್.ಪಿ
32. ಅತ್ತಿಮುಬ್ಬೆಯ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆ 112
 • ಡಾ. ತಾರಾ ಬಿ.ಎನ್.
33. ಕೊಲ್ಲಬೇಡಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು : ಉಳಿಸಿ ಜೀವರಾಶಿಯ ಜೀವನಾಡಿಗಳನ್ನು 117
 • ಅನಿತ ಟಿ
34. ಜಾಗತೀಕರಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಪಲ್ಲಟ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಸಂಗೋಪನೆ 120
 • ಡಾ. ಅನಿತಾ ಎಚ್. ಹಳ್ಳಿಯಾಳ

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು

ಶಶಾಂಕಾ ಹಾದಿಮನಿ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ
ಮೈತ್ಯುಂಜಯ ವಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಧಾರವಾಡ
ಇಮೇಲ್ : shashankalh@gmail.com
ಮೊ: 9590725939 / 8748007867

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ:

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಂಸ್ಥೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಎದುರಿಸಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ, ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ವಿಧಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿನ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಎಂದರೆ ಜ್ಞಾನ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಾಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಎಂದರ್ಥ. ಮಹಿಳೆ ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳೇ ಅವಳಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧವಾಗಬಾರದು.

ಮನುಸ್ಮೃತಿ ಪ್ರಕಾರ "ನ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವತಂತ್ರಂ ಅರ್ಹತೆ" ಅಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹಳಲ್ಲ ಹಾಗೇ "ಯತ್ರನಾರ್ಯಸ್ತು ಪೂಜ್ಯಂತೆ ರಮಂತೆ ತತ್ರ ದೇವತಾ" ಸ್ತ್ರೀ ಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ದೇವರು ವಾಸವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. "ಸ್ತ್ರೀ ಅಬಲೆ ಅಲ್ಲ ಸಬಲೆ" ಎಂಬಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹೊಂದಿದ್ದಳು.

ಉದಾ:- ಋಗ್ವೇದ ಶ್ಲೋಕದ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಿಳೆ ಪ್ರೌಢಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತಲುಪಿದ ಮೇಲೆ ತಾನು ವಿವಾಹವಾಗಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ವರನನ್ನು ತಾನೇ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇತ್ತು.

ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿಧೇಯಕ ಮಂಡನೆಗಳು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿ 22% ರೀಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶೋಷಣೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಬಲವಾದ ಕಾನೂನುಗಳ ನೆರವಿದ್ದರೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆಯ ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ನೋಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಧೌರ್ಜನ್ಯ, ಹಲ್ಲೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರ ತಡೆಯಲು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ.

- 1) ಸಬಲೀಕರಣ
- 2) ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ
- 3) ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ
- 4) ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಕ್ರಿ.ಪೂ 500ರಲ್ಲಿ ಇಸ್ಲಾಮಿಕ ಧರ್ಮದವರು ಮೊಘಲರ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ ನಂತರದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಹಕ್ಕು ಸ್ಥಾನಮಾನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕ್ಷೀಣಿಸಿತು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಳುವಳಿ, ಹಾಗೂ ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯ ಹರಿಕಾರರು ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸತಿ ಸಹಗಮನ, ಜೋಹಾರ್, ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಈ ಪದ್ಧತಿ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿದೆ. ಉದಾ : ಪರದಾ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಕಟುಬದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಸಮಾನರಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಕಾರಣ ಆಕೆ ಮಹಿಳೆ. ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅವಕಾಶಗಳಿದ್ದು ವಂಚಿತಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ, ಪುರುಷನ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ.

ಸಬಲೀಕರಣ :

ಮಹಿಳೆ ಸಶಕ್ತರಾಗಿ ತನ್ನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ರಾಜಕೀಯ, ಬೌದ್ಧಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರಗತಿ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವೆಂಬ ಪದ ಬಳಸಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಂತಃಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಬಳಗೊಳಿಸುವ ಆಮೂಲ್ಯವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ನಿರಂತರ

IQAC 102 -
Co-Ordinator

Principal
Shree Mrityunika College of Education

S.M. College, Dharwad - 581101

• ಆನಂದಕುಮಾರ ಎಂ ಜಕ್ಕಣ್ಣವರ	162
40. ನಾಗನೂರು ಶ್ರೀ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಠದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕೊಡುಗೆಗಳು • ಗೀತಾಂಜಲಿ ಮುದಕವಿ, ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ವಾಯ್. ಮುಗಳಿ	166
41. ಕನ್ನಡ ಕಲ್ಲಚ್ಚು ಪ್ರತಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ • ವಿಶ್ವನಾಥ.ಬಿ.	170
42. ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚಮತ್ಕಾರ • ಡಾ. ಸವಿತಾ ಆರ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ	176
43. ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ • ಶಶಾಂಕಾ ಹಾದಿಮನಿ	179

 IQAC
 Co-Ordinator
 S.M.College, Dharwad-8

 Principal
 Shree Mrityunjaya College of
 Arts & Commerce, Dharwad-8

ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಭಾವಗೀತೆಗಳ ಪ್ರೇರಣೆಗಳು
(ಪ್ರೀತಿ ಅನುಭವ-ಅನುಭಾವ ದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ)

ಆನಂದಕುಮಾರ ಎಂ ಬಕ್ಕಣ್ಣವರ

ಪ್ರಸ್ತಾವಣೆ :

ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕಾವ್ಯವೆಂಬುದು ಒಂದು ಲೋಲಕದಂತಿದೆ. ಇದು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇಂದ್ರೆ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಆಯಾಮಗಳಿವೆ, ವಿವಿಧತೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಆಯಾಮದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಆಯಾಮಕ್ಕೆ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕಾವ್ಯ ನಿನಾದ ಪಸರಿಸುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ದೃಢವಾದ ಆಯಾಮವೆಂದರೆ ಪ್ರೇಮ. ಈ ಆಯಾಮಕ್ಕೆ ಕವಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಭಾವ, ಪ್ರೇರಣೆಗಳು ಇವೆ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರದು ಕವಿ ಪ್ರೇಮ. ಈ ಭಾವಗೀತೆಗಳೇ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜೀವನಾಡಿಯಾಗಿವೆ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಭಾವಗೀತೆಗಳನ್ನು ಇಡೀಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು, ಪ್ರೇರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿ, ಅನುಭವ, ಅನುಭಾವಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸುವುದು ಈ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಆರಂಭಿಕ ಪ್ರೇರಣೆಗಳು : [ಅನುಭವ-ಅನುಭಾವ]

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ಕವಿ ಹಳಗನ್ನಡ ಕವಿಗಳ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿಗಳ, ಜಾನಪದ ಕವಿಗಳ, ಮರಾಠಿ ಕವಿಗಳ, ಅಂಗ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರೊಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಕವಿಗಳ ಸತ್ವಗಳನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ, ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ, ಹೊಸ ಸಮಾಜದ ಕನಸು ಇವರ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಆಯಾಮವನ್ನು ಒದಗಿಸಿವೆ. ಸುನೀತ, ಸೀಸಪದ್ಯ, ವಚನ, ಷಟ್ಪದಿ, ಕಂದ, ವೃತ್ತ, ಹಾಡು ಇವುಗಳ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರೂ, ಭಾವಗೀತೆ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರವಾದ ಬಳಕೆಗೊಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಕೃತಿ, ಪ್ರೇಮ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ, ಅನುಭಾವ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಬಂಧ, ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸೆ, ನಾಡು-ನಾಡಿ, ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಗಳು ಇವರ ಕಾವ್ಯದ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿವೆ. ಮನುಷ್ಯ, ಪ್ರಕೃತಿ, ದೇವರು, ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕಾಮ, ಪ್ರೇಮ, ಅನುಭವ, ಅನುಭಾವಗಳ ಕುರಿತ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಇವರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಖಚಿತವಾದ ವಿಷಯಗಳಾಗಿ ರೂಪಕ, ಉಪಮೆ, ಪುರಾಣ, ಸಂಕೇತ, ಪ್ರತಿಮೆಗಳು, ಭಾವಸಹಜತೆ, ಲಯದ ಮಾಂತ್ರಿಕತೆ ಮೂಲಕಾದ ಭಾವನಾ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಈ ಕವಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಡುಮಾತಿನ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಕಾವ್ಯವು ಹೆಚ್ಚು ಇವರ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು, ತಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಪೂರ್ವವಾದ ಶಬ್ದಜೋಡಣೆಯಿಂದ, ನಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳ ಮೇಳದಿಂದ ಇವರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಂತ್ರಿಕತೆಯು ದೃಢ ಸಂಪತ್ತು ಅಡಗಿವೆ. ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ, ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, ಭೂಗರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರ, ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ, ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ, ಇವರ ಜ್ಞಾನಶಾಖೆಗಳು ಇವರ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೂ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿವೆ. ಟಾಗೋರ್, ಅರಬಿಯೂ, ಶೆಲ್ಲೆ, ಕಿಪ್ಲಿಂಗ್, ಐ.ಈ. ದಾಸ ಪರಂಪರೆ, ಅಲ್ಲಮ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ, ಸರ್ವಜ್ಞ, ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ, ಕಾಳಿದಾಸ, ಕೇಶವಕುತ, ರಾಂತಕವಿ ಮುಂತಾದ ಜಾನಪದ ಕವಿಗಳು, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಕವಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇವರ ಕಾವ್ಯಕ್ಕಿರುವುದರಿಂದ ಪೌರ್ವಾತ್ಮ ಮತ್ತು ವಾಚಾತ್ಮ ಕಾವ್ಯಗಳ ಸತ್ವ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಭಾವಗೀತೆಗಳ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದಾಗ ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಕಾವ್ಯ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಾವ್ಯ, ಭಾರತೀಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಾವ್ಯ, ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಕಾವ್ಯಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಕವಿ ತನ್ನ ಪರಂಪರೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಬಂಧ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಅವನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಏನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ, ಏನನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಏನನ್ನು ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಎನ್ನುವುದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಭಾವಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಭಾವವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕವಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದವು.

ನಂತರದ ಪ್ರೇರಣೆಗಳು : [ಪ್ರೇಮ-ಕಾಮ]

ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಭಾವಗೀತೆಗಳ ಪ್ರೇರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೇಮ (ಪ್ರೀತಿ), ಅನುಭವ, ಅನುಭಾವಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವುದಾದರೆ ಕವಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು 'ಒಲವೆ ನಮಗೆ ಬದುಕು' ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ 'ಮುನ್ನುಡಿ'ಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗಲೇ "ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿವೇಕಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವೋ ಹಾಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಮಗೆ ವ್ಯವಹಾರ

Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad-8

Principal
Shree Mrityunjaya College of Arts & Commerce, Dharwad-8

ಕವಿಗಳ ಜೀವನಾನುಭವದ ದಟ್ಟವಾದ ಪ್ರಭಾವವು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜೀವನ ಮತ್ತು ಅನುಭವ ಬೇಂದ್ರೆ ಕಾವ್ಯದ ಸ್ಥಾಯಿಭಾವ. ಅವು ಅವರ ಅಂತರಾಳದಿಂದಲೇ ಬಂದಿರುವಂತಹವು. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಬೇಂದ್ರೆ ಎಂದ ತಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಅವರ ಕಾವ್ಯ ಎಲ್ಲ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೂ ಒಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

೧. ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತರ 'ಒಲವೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕು' ಸಂ. ವಾಮನ ಬೇಂದ್ರೆ, ಪ್ರ: ಶ್ರೀ ಮಾತಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ೨೦೧೪, ಪು. xiii.
೨. ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತರ 'ಒಲವೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕು' ಸಂ. ವಾಮನ ಬೇಂದ್ರೆ, ಪ್ರ: ಶ್ರೀ ಮಾತಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ೨೦೧೪, ಪು. xiii.
೩. ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತರ 'ಒಲವೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕು' ಸಂ. ವಾಮನ ಬೇಂದ್ರೆ, ಪ್ರ: ಶ್ರೀ ಮಾತಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ೨೦೧೪, ಪು. xiii)
೪. ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತರ 'ಒಲವೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕು' ಸಂ. ವಾಮನ ಬೇಂದ್ರೆ, ಪ್ರ: ಶ್ರೀ ಮಾತಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ೨೦೧೪, ಪು. xiii.
೫. ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದರ್ಶನ, ಪು. ೪೧೩.
೬. ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ, 'ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ಥಕತೆ', ಬೇಂದ್ರೆ ಜೀವನ ಪರಿಚಯ, ವಾಮನಬೇಂದ್ರೆ, ಶ್ರೀಮಾತಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಧಾರವಾಡ, ೧೯೯೮, ಪು. ೯೦-೯೧.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು :

೧. ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತರ 'ಒಲವೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕು' ಸಂ. ವಾಮನ ಬೇಂದ್ರೆ, ಪ್ರ: ಶ್ರೀ ಮಾತಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ೨೦೧೪, ಪು. xiii.
೨. ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದರ್ಶನ, ಪು. ೪೧೩.
೩. ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ, 'ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ಥಕತೆ', ಬೇಂದ್ರೆ ಜೀವನ ಪರಿಚಯ, ವಾಮನಬೇಂದ್ರೆ, ಶ್ರೀಮಾತಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಧಾರವಾಡ, ೧೯೯೮, ಪು. ೯೦-೯೧.

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
ಮಾನ್ಯತಾ ಸಂಸ್ಥೆ
ಜೆ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಡಾ. ಡಿ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆ
ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ
ವಿದ್ಯಾಗಿರಿ, ಧಾರವಾಡ - ೫೮೦ ೦೦೪
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಹಂಪಿ.

TWENTY-FIRST-CENTURY INTERNATIONAL ANNUAL REFEREED JOURNAL
OF WRITINGS IN LITERATURES, LINGUISTICS, ELT, EAP & ESP

Journal
of
Literatures in English
SPECIAL ISSUE

EDITOR:

V. R. BADIGER

'Rastriya Gaurav Awardee 2010'

Department of Studies & Research in English
GULBARGA UNIVERSITY, GULBARGA

IQAC
Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad

Principal
Shree Mrityunjaya College of
S.M.College, Dharwad - 8

VOL XI

SPECIAL ISSUE 21/1

JAN. 2018

35. ಮುಂಬೈ-ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾದಿಗರ ವೃತ್ತಿಗಳು 122
 • ಸುರೇಶ ಮಾದರ
36. ಸಮಾಜೋ-ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ 127
 • ಮಹದೇವಪ್ಪ ಹ ಹರಿಜನ
37. ಡಾ. ಎ. ಟಿ. ರಾಜಶೇಖರ ಅವರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು 132
 • ಜಗದೀಶ ಅಸೋದೆ,
37. ಛತ್ರಪತಿ ಶಾಹೂ ಮಹಾರಾಜರ ಸಮಾಜ ಪರಿವರ್ತನಾ ಚಳುವಳಿ 135
 • ಜಗದೀಶ ಅಸೋದೆ,
 • ಮಾಧುರಿ ಪಿ. ಚೌಗುಲೆ
39. ವೈದೇಹಿಯವರ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆ 141
 • ಶ್ರೀಮತಿ.ರೇಖಾ ಬಿಳಗಲಿ
40. ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಬೇಂದ್ರೆ ಕಾವ್ಯ 144
 • ಆನಂದಕುಮಾರ ಎಂ ಜಕ್ಕಣ್ಣವರ
41. ನಗರೀಕರಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ರಾಜಕಾರಣ 149
 • ಬಾಳಪ್ಪಾ ತಳವಾರ
42. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಚ್ಚು ಮುದ್ರಣದ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸ 151
 • ವಿಶ್ವನಾಥ. ಜಿ.

 IQAC
 Co-Ordinator
 S.M.College, Dharwad-8

 Principal
 Shree Mrityunjaya College of
 Arts & Commerce, Dharwad-8

ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಬೇಂದ್ರೆ ಕಾವ್ಯ

ಆನಂದಕುಮಾರ ಎಂ ಜಕ್ಕಣ್ಣವರ

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಮಾನ್ಯತಾ ಸಂಸ್ಥೆ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಡಾ. ಡಿ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆ
ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾಗಿರಿ, ಧಾರವಾಡ - ೫೮೦ ೦೦೪

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಹಂಪಿ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರ ಕಾವ್ಯವೇ ಜೀವನ;ಜೀವನವೇ ಕಾವ್ಯ,ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬಿಂಬ-ಪ್ರತಿಬಿಂಬ, 'ಬೆಂದರೆ ಬೇಂದ್ರೆ ಆದಾನು'ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಕರು ತುಂಬ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ನುಡಿದರು.ಆದರೆ ಬೆಂದವರೆಲ್ಲಾ ಬೇಂದ್ರೆ ಆಗಲಾರರು.ತಮ್ಮ ನೋವುಗಳನ್ನು, ಕಂಬನಿಗಳನ್ನು 'ಸ್ವಾಹಾಸ್ವಾಹಾ'ಎಂದು ತನ್ನ ಅಂತರಾತ್ಮನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಹೋಮಮಾಡಿ,ನೋವನ್ನು ಒಂದು ನೋಂಪಿಯಾಗಿ,ತಾಪವನ್ನು ತಪವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೀತಿ-ಪ್ರೇಮ ಎಂಬುದು ಒಲವಿನ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ಮಾತ್ರ ಒಲವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಅದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದದ್ದು,ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ವೇದ್ಯವಾಗುವಂತಹದ್ದು. ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಪ್ರೀತಿ,ಪ್ರಣಯ,ಪ್ರೇಮ ಮೊದಲಾದ ಶಬ್ದಗಳಿಗಿಂತ ಒಲವು ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಪ್ತತೆಯಿಂದ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ-ಪ್ರಣಯಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದಂತಹ ಸ್ಥಾನಮಾನವಿದೆ. ಕವಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವು ಜೀವನದ ಒಂದು ಆದರ್ಶವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಅವರು ವೈಚಾರಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಿ ಸಿದ್ಧಾರೆ ಅದು ಇತರ ಕವಿಗಳಿಗಿಂತ ಬೇಂದ್ರೆಯವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವುದೇ ಈ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರೀತಿ-ಪ್ರೇಮ

ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬುದು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ತತ್ತ್ವವಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ರಹಸ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹುದುಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಬಹುತೇಕ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಣಯ, ಪ್ರೇಮ, ಒಲವು, ಎಂಬ ಪದಗಳು ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

'ಅಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಇಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ

ಎಣಿಸಿ ಕಷ್ಟ ಪಡದಿರು

ಒಲೆದು ಒಲಿಸಿ ಸುಖವಿರು"

ಎಂದು ಪ್ರೇಮ ತತ್ವದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೇಮವೆಂಬುದು ಪೇಟೆಯ ಸರಕಲ್ಲ,ಅದನ್ನು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ,ತೂರಲಿಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಮನೋಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಎರಿಕ್ ಫ್ರಾಂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. "ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನದ ನಡುವಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಸಾಂಗತ್ಯವು ಕೇವಲ ಅಮೂರ್ತ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿಜವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ" ಎಂದಿದ್ದಾರೆ, ಜೆ.ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು "ಪ್ರೇಮ ಎಂದರೆ ಭೇದವರಿಯದ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿ.ಭೇದವಿರುವಲ್ಲಿ,ನಮ್ಮ ಲೌಕಿಕ ಜಾಣತನದ ಫಲವಾಗಿ ಘರ್ಷಣೆ,ಈರ್ಷ್ಯೆ,ಅಸೂಯೆ,ವಿರೋಧ,ಅಧಿಕಾರದ ಆಸೆ ಇರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಮತ್ತು ಬೇರೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಭೇದವಿರುವಾಗ ಸಂಬಂಧ ಇರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕರುಣೆ ತೋರುವುದು,ಉದಾರಿಯಾಗಿರುವುದು,ಇತರರಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದು ಇದೇ ಬದುಕು,ಬದುಕುವುದು ಎಂದರೆ ಕಲಿಯುವುದು ಅವರೆಡೂ ಬೇರೆಯಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ಸೌಂದರ್ಯ ಅಡಗಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರೇಮ." ಪ್ರೇಮವೆಂದರೆ ಅನುರಾಗ,ಅನುಕಂಪ,ಸರ್ವಭೂತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ, ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಇರುತ್ತವೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. 'ಪ್ರೀತಿಯೊಂದೇ ನಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು, ಮಾತಿಗೆ ಅತೀತವಾದ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ,ಸಂತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಬಿಮ್ಮನೆ ಬೆಚ್ಚೆಗೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ-ಅದೂ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು!ಎನ್ನುವುದು ಗೌರೀಶ ಕಾಯ್ಕಿಣಿಯವರ ಅಭಿಮತವಾಗಿದೆ. 'ಒಲವು-ಪ್ರೀತಿ ಜೀವನದ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಮಾಧಾನ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಬನ್ನಂಜೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯರು ಪ್ರೀತಿಯ ವಿವರವನ್ನು ಹೀಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. "ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು,ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು

IQAC
Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad-8

Principal

Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad

TWENTY-FIRST-CENTURY INTERNATIONAL ANNUAL REFEREED JOURNAL
OF WRITINGS IN LITERATURES, LINGUISTICS, ELT, EAP & ESP

Journal
of
Literatures in English
SPECIAL ISSUE

EDITOR:

V. R. BADIGER

'Rastriya Gaurav Awardee 2010'

**Department of Studies & Research in English
GULBARGA UNIVERSITY, GULBARGA**

VOL XI SPECIAL ISSUE 21/2 JAN. 2018

IQAC
Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad-8

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

18.	Wisdom of Athlete's Heart	57
	• Shivayogi Akki	
19.	Changing Trends in Media Research	60
	• Miss Vidyashri C. Halakerimath	
20.	Using Research Methods in Indian Media: Covering General Elections	67
	• Dr.prabhakar K. Kamble	
21.	Need of Brand Management for Global Retail Marketing	73
	• Smt.Anita.G.Kadapatti and Dr.R.G.Kadapatti	
22.	Research Challenges in Cloud Computing	77
	• Shilpa A. Kongi	
23.	Women's Right to Abortion- an Analysis	82
	• Prof. Prabha Munvalli	
24.	The Teacher and His Role in the Educative Process	85
	• Dr. K. F. Pawar	
25.	Project Identification and Research Methodology	89
	• Dr.N.M.Makandar & Dr.S.V.Hegadal	
26.	Approaches and Criteria of Good Research in Literature	96
	• Prof A K Jamadar	
27.	Effect of Yogasana Practice on Flexibility Among Karnatak University Men Students	99
	• Manjunath S Jadar	
28.	Remedies for Teaching English for the Second Language Learners	101
	• Smt. S. R. Kulkarni	
29.	Development of Sugar Industries in India	104
	• Manjunath H. Patil, Dr.(Smt) Chandrika K.B	
30.	Performance of SHGS Through Bank Linkage Programme	109
	• Shilpa Danappanavar	
31.	A Study on Intervention Program in Reducing Academic Stress among Students	114
	• Dr. Manjula G. Kadapatti	
32.	Savings and Investors Perception towards Stock Market Operations – with Special Reference to Hubli City	118
	• Mrs. Rekha S. Kalaburgi	
33.	Software Development Process and Methodologies	126
	• <u>Shivaleela S. Betageri</u>	
34.	Future of IOT	130
	• Smt.Shailaja. B. Pattanshetti	
35.	Women Empowerment Through Micro Finance in India	134
	• Arati. N. Rawal	
36.	कमलेश्वर की कहानियों में नारी –एक अध्ययन ।	१३८
	• सुधा कनकानवर	

IQAC
 Co-Ordinator
 S.M.College, Dharwad-8

Principal
 Shree Mrityunjaya College of
 Arts & Commerce, Dharwad-8

SOFTWARE DEVELOPMENT PROCESS AND METHODOLOGIES

Shivaleela B. Hetageri,
Dept of Computer Science,
S M College, Dharwad-580008

1. Introduction:

As we notice, software development is expanding. Software has merged into many diverse fields, and is becoming more complex. Changing requirements from customers is making it even more difficult. Old software development approaches are not able to satisfy the new requirements of the market in the best way, anymore. As a result, new software development approaches are evolved, as agile methodologies, mainly to solve such problem. The new methodologies include modifications to software development processes, to make them more productive and flexible.

2. Six stages of software development process:

The process of Software Development Life Cycle(SDLC) goes through a series of stages in step wise fashion that almost every developing company follows.

- 1) Planning:** Without the perfect plan, calculating the strengths and weaknesses of the project, development of software is meaningless. Planning kicks off a project flawlessly and affects its progress positively.
- 2) Analysis:** This step is about analyzing the performance of the software at various stages and making notes on additional requirements. Analysis is very important to proceed further to the next step
- 3) Design:** Once the analysis is complete, the step of designing takes over, which is basically building the architecture of the project. This step helps remove possible flaws by setting a standard and attempting to stick to it.
- 4) Development & Implementation:** The actual task of developing the software starts here with data recording going on in the background. Once the software is developed, the stage of implementation comes in where the product goes through a pilot study to see if it's functioning properly.
- 5) Testing:** The testing stage assesses the software for errors and documents bugs if there are any.
- 6) Maintenance:** Once the software passes through all the stages without any issues, it is to undergo a maintenance process wherein it will be maintained and upgraded from time to time to adapt to changes.

IQAC
Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad-8

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

3. Traditi
1) Waterf
linear meth
software a
the project
that these
adjust the
uncovered
software.
2) Prototy
necessary
or product
project rec
process th
3) Increm
total syste
added. Del
The proces
these proc
delivered.
4) Spiral
Each phas
progress.
and goes t
team adds
applicatio
4. Agile
Agile
methods r
divided to
Iterat
Each build
by the cus
Differenc
Agile M
• Agile
• The
• The
decis
• Agil
• Sma
estim

Journal
of
Literatures in English
SPECIAL ISSUE

EDITOR:

V. R. BADIGER

'Rastriya Gaurav Awardee 2010'

**Department of Studies & Research in English
GULBARGA UNIVERSITY, GULBARGA**

VOL. XI SPECIAL ISSUE 21/2 JAN 2018

**IQAC
Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad-8**

**Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8**

18.	Wisdom of Athlete's Heart	57
	• Shivayogi Akki	
19.	Changing Trends in Media Research	60
	• Miss Vidyashri C. Halakerimath	
20.	Using Research Methods in Indian Media: Covering General Elections	67
	• Dr.prabhakar K. Kamble	
21.	Need of Brand Management for Global Retail Marketing	73
	• Smt.Anita.G.Kadapatti and Dr.R.G.Kadapatti	
22.	Research Challenges in Cloud Computing	77
	• Shilpa A. Kongi	
23.	Women's Right to Abortion- an Analysis	82
	• Prof. Prabha Munvalli	
24.	The Teacher and His Role in the Educative Process	85
	• Dr. K. F. Pawar	
25.	Project Identification and Research Methodology	89
	• Dr.N.M.Makandar & Dr.S.V.Hegadal	
26.	Approaches and Criteria of Good Research in Literature	96
	• Prof A K Jamadar	
27.	Effect of Yogasana Practice on Flexibility Among Karnatak University Men Students	99
	• Manjunath S Jadar	
28.	Remedies for Teaching English for the Second Language Learners	101
	• Smt. S. R. Kulkarni	
29.	Development of Sugar Industries in India	104
	• Manjunath H. Patil, Dr.(Smt) Chandrika K.B	
30.	Performance of SHGS Through Bank Linkage Programme	109
	• <u>Shilpa Danappanavar</u>	
31.	A Study on Intervention Program in Reducing Academic Stress among Students	114
	• Dr. Manjula G. Kadapatti	
32.	Savings and Investors Perception towards Stock Market Operations – with Special Reference to Hubli City	118
	• Mrs. Rekha S. Kalaburgi	
33.	Software Development Process and Methodologies	126
	• Shivaleela S. Betageri	
34.	Future of IOT	130
	• Smt.Shailaja. B. Pattanshetti	
35.	Women Empowerment Through Micro Finance in India	134
	• Arati. N. Rawal	
36.	कमलेश्वर की कहानियों में नारी – एक अध्ययन ।	१३८
	• सुधा कनकानवर	

Performance of SHGs through Bank Linkage Programme

Shilpa Danappanavar

Research Scholar

Department of Commerce

Ranichannamma University, Belagavi.

Email- shilpahosagoudar@gmail.com, Mob.no-9481009954

1. Introduction:

Self-help groups are small voluntary associations of rural people, preferably women folk from the same socio-economic background. They come together for the purpose of solving common problems through self-help and mutual help in the self-help groups. The concept of self-help groups in India was introduced in 1985. The empowerment of the people". The self-help group in India was introduced in 1985. The empowerment of women through self-help groups would lead to benefits not only to individual women but also for the family and community as a whole through collective actions for development. Self-help groups have linkage with NGOs and banks to get finance for development. In turn it will promote the economy of the country by its contribution to rural economy.

2. Review of Literature:

Dr. T. Ramachandran and S. Balakrishnan (2008) their study concludes that SHGs have the power to create a socio-economic revolution in the rural areas of our country. SHGs have not only produced tangible assets and improved living conditions of the members but also helped in changing much of their social outlook and attitudes.

Audil Rashid Khaki and Prof. Mohi-ud-Din Sangmi (2012) conducted an empirical study to analyse the performance of Self Help Groups in terms of growth, income, improvement in living standards and so on. The results of the study show that microfinance has played a positive role to make Self Help Groups successful ventures in the Kashmir district.

Sangeetha S.N. (2013) concluded in her study that Microfinance is the innovative credit delivery system, changes the life of the poor, especially women, not only by providing financial services such as micro savings and micro insurance, but also by imparting training in entrepreneurial development.

Murlidhar A. Lokhande (2013) conducted a study on Micro Finance for Women Empowerment. The major finding of the study is that, the confidence level of respondents had increased to a great extent. They had reported active participation in socio economic activities. Overall personality index had shown growth of 59.01 percent. It was inferred that micro financing through women self help groups had brought a positive change in the lives of the members. The study concluded that poor, discriminated and underprivileged women if she joins the groups can come out of poverty.

3. Methodology

The present study has based on secondary data and information revealed by NABARD Reports on Micro finance of various years. The study consider period from 2009 to 2014. The study used statistical tools like percentage and Mean.

- 109 -

IQAC

Co-Ordinator

S.M.College, Dharwad-8

Principal

Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

ग
ग
ग
ग
क
ना
ती
य
प
प
म
न
न

IQAC
Co-Ordinator
S.M.College, Dharwad-8

Principal
Shree Mrityunjaya College of
Arts & Commerce, Dharwad-8

**IMPACT OF DEMONETIZATION
AND
GOODS AND SERVICES TAX (GST)
ON INDIAN & GLOBAL ECONOMY**

Editor

Dr. M. R. Shollapur

Director,

Post Graduate Department of Management Studies
and Research Center, Siddaganga Institute of Technology,
Tumkur

**Smt. & Shri G. S. Akkihal College of Commerce
and Post Graduate Institute of Commerce, Dharwad**

operational problems and resulted in a cascading effect and had created a lot of confusion. GST was introduced from July, 2017 and it was quite a challenging task but keeping in mind its attractive benefits in the long run and to meet the demands of WTO.

Totally 55 articles were presented in 18 sessions on Two consecutive days. These papers are brought out in the form of this book.

We are thankful to our Chairman Dr. R.G.Akhihal for the continuous support and encouragement and guidance given by him at each and every step. We are equally thankful to Dr. B.Patagundi, founder Registrar of Rani Channamma University, Belagavi, former professor of Political Science, Dean Faculty of Social Science, Karnatak University, for his guidance and help at each and every step in conducting this conference. He also chaired the plenary session on the impact of GST. We owe special thanks to Dr. Shollapur for his encouragement and support. We are thankful to our teaching and non teaching staff who have worked continuously for the successful conduct of the conference. We are also thankful to Principal Vijaykumar Akhihal for motivating the staff members in completion of this task. Sincere efforts of other staff members viz Professor. Anupama Siddhanti, Professor Kirankumar, Professor. Aumprakash Pavate, Professor. Abhinav Algeri, Library staff Lakshmi Annigeri and Priya Masuti, the office staff Milind Laxmeshwar, Suresh Akhihal, Ravi Hujaratti, Poornima Sonnad and others are remembered with gratitude.

Editorial Board:

Dr. S. N. Bhat

Principal,

Sri A Sri G S Akhihal College of Commerce

A. B. C. Post Graduate Institute of Commerce, Dharwad.

Dr. M. R. Shalgaonkar

Principal,

Dr. N. S. Vaidya

Director & Principal,

M. P. Erch Institute of Commerce,

CONTENTS

Demonetization

1. Demonetization and Black Money - Prof. Nandimath Omprakash. V	3
2. The Political Economy of the 'Demonetization' of the 8 th of November 2017 - Nitin Khot	18
3. Demonetization and its Consequences - Dr. N S Viswanath	28
4. Demonetization and It's Impact - Dr. B H Nagoor	38
5. Impact of Demonetization on Micro Small and Medium Enterprises with special reference to Hubli-Dharwad - Dr. N M Makandar	45
6. Impact of Demonetization on the Finance Sector - Dr. Prashant S Desai	59
7. Demonetization & It's Effects on E-Banking – Study of Dharwad -Hubli City - Dr. Shivappa, Mr. Chaitanya S Kittur & Dr. Ronil Manohar	69
8. A Study on post Demonetization on the Remonetization with Reference to Jana Dhan Yojana - Mallikarjun M Maradi	78
9. Demonetization in India – An avenue for Digitalization and Curbing Black Money - Martina N Nicholas & Steffi J Bhasme	92
10. Demonetization: A way towards Development - Prof. Indrayani Katti	98
11. Demonetization and Black Money: A Legal Perspective - Dr. Savita L Patil	106
12. Impact of Demonetization on Financial & other Sectors - Dr. Neelakka C Patil & Dr. B S Naregal	120
13. Demonetization : A Radical Measure to Transformation of Indian Economy - Dr. Shoukat Ali Magalmani & Miss Tanuja Rokhade	129
14. Impact of Demonetization and Goods and Service Tax (GST) on Indian Economy - Purnima D Kambale	145

Principal

Shree Mrityunjaya College of Arts & Commerce, Dharwad-8

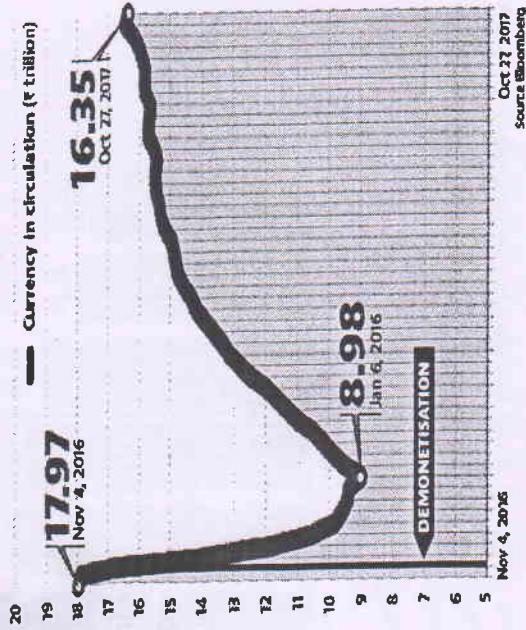
IQAC

Co-Ordinator

S.M.College, Dharwad-8

Chart: 2-Currency in Circulation

Aims of Demonetisation:

1. To curb corruption: The aim of the government's move was to break the cycle of corruption & to enhance clean transactions & clean economy.
2. To eradicate counterfeit currency.
3. To eliminate black money generated through income that was not declared to the tax authorities.
4. To curb use of high denomination currency for terrorist activities.

Objective of the Study:

1. To analyse the impact of demonetisation on financial and other sectors of the Indian Economy.

Importance of the study:

The high denomination notes Rs.500 &Rs. 1000 constitute about 86.5% of the total currency circulated in India at the time of Demonetisation. Thus, there was a shortage of small denomination notes of Rs.500 &Rs.1000 (they constitute only 14% of the total

12

Impact of Demonetisation on Financial and Other Sectors

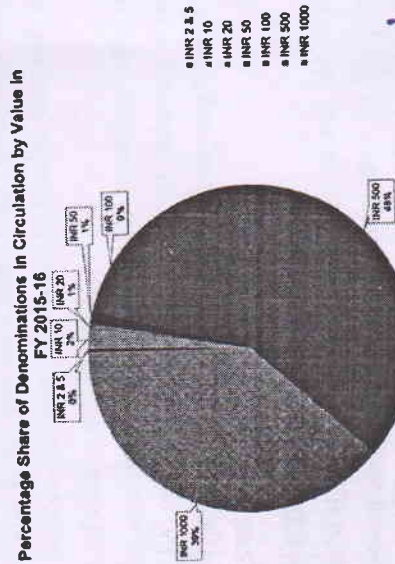
- Dr. Neelakka C. Patil, Dr. B.S. Naregal

Demonetisation has been a radical, unprecedented step with short term costs and long run benefits. A number of follow-up actions would minimize the costs and maximise the benefits of demonetisation. The study will help us to know about the positive and negative impact of note ban decision taken by Indian Government.

Introduction

On November 8th, 2016, the government announced a historic measure. The two largest denomination notes, Rs. 500 &Rs. 1000 were demonetised with immediate effect, cease to be legal tender except for a few purposes (such as paying utility bills). 86% of cash in circulation (17.7 lakh crores) was rendered invalid & these notes had to be deposited in banks by the 30th, December, 2016.

Chart:1- Percentage share of Denominations in Circulation

Associate Professor, Dept. of Economics K.L.E. Society's Shri. Mrityunjaya College of Arts & Commerce, Dharmad E-mail ID: neelapatil26@gmail.com
Associate Professor, Dept. of Economics SRJV Arts and Commerce College, Shiggaon

Co-Ordinator
S.M. College, Dharmad-8

Principal
Arts & Commerce, Dharmad-8